

Skövde kommuns delårsrapport 2020

Skövde kommun

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
2	Sammanfattande bedömning ekonomi och verksamhet	4
3	Ekonomisk sammanfattning.....	5
4	Viktiga händelser och utveckling under året.....	5
5	Helårsprognos 2020.....	6
5.1	Nämndernas prognoser	6
5.2	Investeringsprognos.....	8
5.3	Exploateringsprognos.....	10
6	Finansiell analys.....	12
6.1	Delårsresultat	12
6.2	Kapacitet	13
6.3	Investeringar och exploateringar.....	13
6.4	Finansiella tillgångar.....	14
6.5	Finansiella skulder.....	14
6.6	Pensionsåtaganden	15
6.7	Kontroll.....	15
7	Bolag och förbund	16
7.1	Skövde Stadshus AB.....	16
7.2	AB Skövdebostäder.....	17
7.3	Skövde Energi AB.....	18
7.4	Kreativa Hus Skövde AB.....	20
7.5	Next Skövde Destinationsutveckling AB.....	22
7.6	Skövde Flygplats AB	23
7.7	Balthazar Science Center AB	24
7.8	Science Park Skövde AB.....	26
7.9	Mörkebäckens Fastighet AB.....	26
7.10	Skaraborgs kommunalförbund	27
7.11	Kommunalförbundet Skaraborgsvatten.....	28
7.12	Avfallshantering Östra Skaraborg.....	29
7.13	Miljösamverkan Östra Skaraborg.....	29
7.14	Räddningstjänsten Östra Skaraborg.....	30
8	Uppföljning inom personalområdet	32
8.1	Personalutveckling.....	32
8.2	Kompetensförsörjning.....	35
8.3	Systematiskt arbetsmiljöarbete	37
9	Uppföljning inom miljöområdet	41
10	Ekonomiska rapporter	43

10.1	Driftredovisning i sammandrag per nämnd	43
10.2	Räkenskaper	44
10.3	Redovisningsprinciper	46
11	Skövde VA - en särredovisning	47

Delårsbokslutet omfattar perioden januari – augusti 2020 och visar resultat och ställning för hela kommunen. En samlad bild av koncernens verksamhet och ekonomi redovisas inte i denna rapport. Däremot redovisas delårsresultat och helårsprognos för de bolag och kommunalförbund som ingår i koncernen.

Delårsrapporten ger också en bedömning av måluppfyllelse för kommunfullmäktiges mål samt en helårsprognos för kommunens verksamheter. En finansiell analys redovisas för att klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv.

1 Inledning

Sveriges kommuner gick in i 2020 inställda på ett år med en ansträngd ekonomi, till följd av att konjunkturen försvagats kombinerat med ett högt demografiskt tryck. Ingen kunde då förutspå den nu pågående covid-19 pandemin, som fått stor påverkan på såväl verksamheten som de ekonomiska förutsättningarna. Kommunernas verksamheter har på rekordtid fått ställa om sitt sätt att leverera välfärd. Inte sedan andra världskriget har välfärden påverkats i så snabb takt som under denna vår och sommar. Oavsett vilken riktning pandemin tar under resten av året så kommer många konsekvenser vara synliga i flera år framöver. Effekter så som ökad oro, ökad arbetslöshet samt högre tryck på samhällets stödjande funktioner är något som kommer påverka kommunens verksamheter under en lång tid framöver. Konsekvenserna som detta har haft för psykisk ohälsa, utanförskap, integration, skolresultat och mycket annat är idag svåra att sia om men många är överens om att kommunerna kommer få hantera dessa under flera år framöver.

2 Sammanfattande bedömning ekonomi och verksamhet

Kommunallagens ekonomikapitel innehåller ett uttalat krav på att kommuner och landsting ska ange mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Detta framgår i Skövde kommuns strategiska plan med budget. Om kommunfullmäktiges och nämndernas mål uppnås och ekonomin samtidigt är i balans, så kan kommunen anses ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet.

Den begränsade bedömning som kan göras i delårsbokslutet grundas på en samlad bild av hur kommunfullmäktige och nämndernas mål uppnås. En god ekonomisk hushållning på nämnds nivå förutsätter att kostnaderna håller sig inom de ramar som kommunfullmäktige har godkänt.

Kommunfullmäktiges mål grundar sig på Vision Skövde 2025 och nedan är en prognos för måluppfyllelse vid årets slut.

Följande av kommunfullmäktiges mål bedöms uppnås:

- Resultatet ska vara 3 procent av skatter och bidrag.
- Skövde är 60 000 invånare år 2025.
- Skövde har en andel högskoleutbildade som ökat snabbare än genomsnittet för riket under perioden 2011–2025.

Följande mål bedöms som delvis uppfyllda:

- Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige.
- Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds.
- Skövde kommuns organisation är miljömedveten och resurseffektiv.
- Skövdes välfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov.
- Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare.

3 Ekonomisk sammanfattning

Skövde kommun redovisar ett delårsbokslutsresultat per 31 augusti 2020 på 331,0 miljoner kronor. Det prognostiserade helårsresultatet är 232,7 miljoner kronor, vilket är 132,6 miljoner kronor bättre än budgeten. Det prognostiserade resultat motsvarar 7,3 procent av skatter och bidrag vilket medför att prognosen utifrån lagd plan förväntas bli 3,8 procent av skatt och bidrag för mandatperioden. Det innebär att kommunen når upp till det finansiella målet om 3 procent av skatter och bidrag för mandatperioden.

Den positiva skillnaden mellan budget och prognos beror på överskott hos nämnderna samt överskott på ersättning för sjuklönekostnader, demografipeng, pensionskostnader, ett positivt finansnetto samt överskott på personal- och kapitalomkostnader.

Nämnderna redovisar totalt en positiv helårsprognos om 50 miljoner kronor exklusive den taxefinansierade verksamheten, vilket är cirka 63 miljoner kronor bättre än vid tertial 1. En del av nämndernas överskott är hänförliga till effekter av covid-19 men också det förbättringsarbete som pågår på nämnderna bidrar till resultatet. De största förbättringarna sedan förra prognosen per 30 april återfinns hos vård och omsorgsnämnden vars prognos har förbättrats med närmare 38 miljoner kronor och kommunstyrelsen förbättrar prognosen med cirka 12 miljoner kronor. Även barn och utbildningsnämnden förbättrar prognosen med närmare 10 miljoner kronor

Trots det goda prognostiserade resultatet hos nämnderna står de fortsatt inför utmaningar framöver. Både vård- och omsorgsnämnden och barn- och utbildningsnämndens verksamheter har volymökningar och kommunens intäkter ökar inte i relation till detta. Även investeringsbehovet ökar på grund av att det blir fler invånare i kommunen och har ökande renoveringsbehov vilket minskar utrymmet i den totala driftsbudgeten.

Investeringsbudgeten för 2020 uppgår till 1 006,7 miljoner kronor varav den taxefinansierade verksamhet uppgår till 195,5 miljoner kronor. I den totala investeringsbudgeten för 2020 ingår ombudgeteringar om 368,7 miljoner kronor från 2019. Prognosen för 2020 visar på en investeringsvolym om 601,7 miljoner kronor varav taxefinansierad verksamhet bedöms förbruka 133,4 miljoner kronor. Avvikelsen i förhållande till den totala investeringsbudgeten uppgår till 405 miljoner kronor och beror främst på att flera projekt har förskjutits i tid.

4 Viktiga händelser och utveckling under året

Året började som vilket annat år som helst, om än mildare än vanligt då vintern uteblev. Till exempel så kunde inte Billingebacken öppna för skidåkare under hela säsongen. I mars började kommunen känna av de första konsekvenserna av det nya viruset, covid-19.

Under våren beslutades det om flera åtgärder för att minska smittspridningen i samhället. Det infördes besöksförbud inom flera av kommunens verksamheter, så som äldreboenden och LSS-verksamheter. Gymnasieskolorna, samt vuxenutbildningen, började undervisa på distans. Vårdnadshavare fick begränsad tillgång till förskolor och grundskolor vid lämning och hämtning av barn. Upplevelsebadet på Arena Skövde höll stängt mellan vecka 12 och vecka 26. Musikskolan fick ställa in stora delar av sin undervisning. Detta är några exempel på hur kommunens verksamheter har påverkats av den rådande pandemin. Effekterna har även fått genomslag på verksamheternas ekonomi på negativt sätt med uteblivna intäkter och på positivt sätt med sänkta kostnader då efterfrågan på våra tjänster minskat och staten betalat sjuklönekostnaderna.

Det har genomförts åtgärder för att stötta de som har påverkats av pandemin på olika sätt. Samarbetet med Volontärtorget utökades för att ge Volontärtorget uppdraget att hitta volontärer som kunde handla åt personer som inte själva kan, eller vill, ta sig till en livsmedelsbutik under rådande omständigheter. Flera bibliotek i Skövde har cyklat ut med bokleveranser till låntagare som inte har möjlighet att besöka biblioteken själva. Alla kommunanställda fick under våren ett presentkort på 300 kronor som kunde nyttjas i den lokala handeln. Detta var dels ett uttryck för uppskattning gentemot kommunens personal, dels en uppmaning att stötta det lokala näringslivet som har haft en tuff vår i pandemins spår. Under sommaren var det stor aktivitet på Billings fritidsområde med många besökare, troligtvis till följd av att många semestrade på hemmaplan. Även i kommunens naturreservat och naturområden har man sett effekter av att många har hållit sig hemma under våren och sommaren, då det varit ett ökat slitage på dessa.

5 Helårsprognos 2020

Skövde kommun redovisar en positiv prognos om 232,7 miljoner kronor, vilket är 132,6 miljoner kronor bättre än budgeterat resultat. Det är en förbättring mot tertial 1 med cirka 61 miljoner kronor och beror främst på att nämndernas prognoser har förbättrats med 63 miljoner kronor i jämförelse med tertial 1. Även skatteprognosen har förbättrats med närmare 70 miljoner kronor samtidigt som prognosen för exploatering, strategiska fastigheter och medfinansiering har försämrats.

Nedan redovisas finansförvaltningens och nämndernas prognoser.

Finansförvaltning

Finansförvaltningen totalt har ett överskott jämfört med budgeten med cirka 80 miljoner kronor. Det största överskottet bidrar kapitalkostnaderna och personalomkostnaderna med. Även pensionsprognosen och centralt budgeterade medel för demografipengen visar ett överskott. Skatte- och bidragsintäkter är 47 miljoner kronor bättre än budgeterat när alla generella statsbidrag som kommit under våren är medräknade.

5.1 Nämndernas prognoser

Nämnderna exklusive den taxefinansierade verksamheten redovisar en positiv helårsprognos om 50 miljoner kronor när korrigering för demografi gjorts. Detta är 63 miljoner bättre än den prognosen som sattes för nämnderna vid tertial 1 och det beror på pandemins inverkan på ekonomin och det förbättringsarbete som pågår hos nämnderna. De största avvikelserna jämfört med tertial 1 återfinns hos vård- och omsorgsnämnden, kommunstyrelsen och barn och utbildningsnämnden.

Nedan redovisas en kort sammanfattning per nämnd. För fler detaljer, se nämndernas delårsrapporter.

Nämndernas prognos

(miljoner kronor)	Budget 2020	Prognos 2020	Avvikelse Budgetprognos	Korrigering demografi och lönesatsning	Avvikelse Budgetprognos
Kommunstyrelsen	484,6	472,8	0		11,8
Barn och utbildningsnämnd	1 242,6	1 242,0	0,3	0,3	0,6
Vård och omsorgsnämnd	1 000,1	960,7	39,5		39,5
Socialnämnd	209,1	212,3	-3,3		-3,3
Kultur- och fritidsnämnd	170,7	177,5	-6,8		-6,8
Servicenämnd	6,7	-1,5	8,3		8,3
Byggnadsnämnd	0,5	0,4	0		0,1
Kommunfullmäktige	4,3	4,3	0		0
Revision	1,7	1,7	0		0
Valberedning	0	0	0		0
Överförmyndare	6,4	6,6	-0,2		-0,2
Valnämnd	0	0	0		0
Arvodesnämnd	0	0	0		0
Summa skattefinansierad verksamhet	3 126,7	3 076,9	49,9	0,3	49,9

(miljoner kronor)	Budget 2020	Prognos 2020	Avvikelse Budgetpro- gnos	Korrigerig demografi och lönesats- ning	Avvikelse Budgetpro- gnos
Teknisk nämnd affärsverk	0	-1,4	1,4		1,4
Verksamhetens nettokostnader	3 126,7	3 075,4	51,3	0,3	51,3

Kommunstyrelsens prognos 2020 är ett överskott om 11,8 miljoner kronor. Överskottet förklaras främst av en medveten återhållsamhet inom kommunstyrelsens verksamheter. Tillsammans med inköps- och anställningsrestriktivitet och effekter av covid-19 ger det lägre kostnader för bland annat personal och utvecklingsmedel. Kostnaderna för vinterväghållning är lägre till följd av den milda vintern. Den statliga ersättningen för sjuklönekostnader uppgår till 1 miljon kronor och ingår i det prognostiserade överskottet. De direkta effekterna av covid-19 påverkar kommunstyrelsens verksamheter med både lägre intäkter och högre kostnader jämfört med budget. Den sammantagna effekten är en negativ resultatpåverkan om 3,5 miljoner kronor.

Några verksamheter (skolskjuts, parkeringshuset Mode, facklig tid och aktiverat arbete på bland annat investeringsprojekt) prognostiserar ett underskott för året. Skolskjuts, aktiverat arbete och kostnad för fastighetsskatt på parkeringshuset Mode ramkompenseras till 2021.

Barn och utbildningsnämndens prognos för året visar på ett överskott på 0,6 miljoner kronor. Det innebär en förbättring från tidigare prognos på 9,5 miljoner kronor. Verksamheten har kompenseras för ökade sjuklönekostnader med 7,8 miljoner kronor. Kostnaden för sjuklön har ökat med 3 miljoner kronor jämfört med samma period föregående år.

Under året har Kommunfullmäktige stärkt skolan med 10 miljoner kronor, vilka har fördelats med 5 miljoner kronor till grundskolans lägre åldrar och 5 miljoner kronor till gymnasieskolans individuella program. På grundskolan kompenseras de 5 miljoner kronorna för ett statsbidrag som försvann från och med höstterminen 2020. Elevhälsan har även de blivit av med ett statsbidrag på 2 miljoner kronor. Elevhälsan har anpassat sin verksamhet och visar en prognos efter tilldelad ram.

Grundskolans och gymnasieskolans enheter har ökat sina underskott sedan förra prognosen men visar en förbättring jämfört med föregående år. Förskolans enheter däremot har förbättrat sina prognoser. Grundskolans ökar sitt underskott jämfört med föregående prognos medan gymnasieskolan nu har en ekonomi i ram. Demografiavstämningen innebär ett tillskott till nämnden på 0,3 miljoner kronor. Interkommunala intäkter är 1,7 miljoner högre än budgeterat och interkommunala kostnader är 3,6 miljoner högre än budgeterat. För bidrag till enskilda huvudmän visar prognosen på en lägre kostnad än budgeterat på 5,7 miljoner kronor.

Vård- och omsorgsnämndens förväntas redovisa ett överskott på 39,5 miljoner kronor vid årets slut. Prognosen är satt under förutsättning att verksamheten normaliseras och öppnas upp under hösten och att inga nya större utbrott av covid-19 kommer inträffa. Prognosen är en stor ekonomisk förbättring jämfört med prognosen efter första tertialet. Den stora påverkan som covid-19 har haft på vård- och omsorgsnämndens verksamhet fångades inte i april. En minskad efterfrågan i form av färre brukare inom hemtjänsten, avstannande ansökningar av andra insatser inom såväl äldreomsorg som funktionsnedsättning, ekonomiska effekter av verksamheter stängda i flera månader, förväntade statsbidrag för covid-relaterade kostnader har en betydligt större påverkan på vård- och omsorgsnämndens ekonomi än förväntat.

Socialnämnden prognostiserar ett underskott om cirka 3,3 miljoner kronor för året, vilket är en försämring med 1,7 miljoner kronor mot tertial 1. Försörjningsstöd har blivit högre än budgeterat och beräknas avvika med cirka 4,4 miljoner kronor mot budget och är en ökning med 1 miljon kronor mot prognosen vid tertial 1. Delar av underskottet kan härledas till covid-19 då fler personer har sökt försörjningsstöd. Detta då fler personer har blivit arbetslösa på grund av neddragningar av personal och nedläggningar av verksamheter. Det beror inte enbart av att antalet individer blir fler som söker försörjningsstöd utan även hushållens genomsnittliga behov av ekonomiskt bistånd ökar. Kostnaden för familjehemsplaceringar har detta året ökat markant och avviker med 2,1 miljon kronor mot budget. Antal orosanmälningar har ökat vilket medfört fler familjehemsplaceringar samt att man även behövt anlita konsulentstöd vård vilket är dyrare. Vuxenplaceringar, missbruk och skyddsplacering, visar på ett underskott på 3,9 miljoner kronor, det är en ökning med

2,7 miljon kronor jämfört med tertial 1. Under och efter sommaren skedde en ökning av antal personer med svåra missbruksproblem. Tidiga insatser gjordes i form av placeringar och då behövdes inte LVM omhändertagande nyttjas, vilket hade blivit betydligt dyrare. Beträffande skyddsplaceringar kan det delvis härledas till covid-19 utifrån hushållens försämrade ekonomi och delvis isolering i hemmet.

Kultur och fritidsnämnden prognostiserar ett underskott vid årets slut om 6,9 miljoner kronor. Av det prognostiserade underskottet är cirka 8,4 miljoner kronor hänförligt till covid-19. Underskottet består av mestadels minskade intäkter (9,4 miljoner kronor) men också av både minskade och ökade kostnader. Det är framförallt tre enheter som drabbas ekonomiskt hårt av covid-19; Scen och evenemang, Arena Skövde bad och Arena Skövde hall. Alla arrangemang utgick under våren och de flesta arrangemang beräknas utgå under hösten. En del av arrangemangen har flyttats till våren men de flesta har ställts in, vilket innebär lägre hyresintäkter. De minskade kostnaderna består av inställd verksamhet och arrangemang.

Kultur- och fritidsnämnden beräknar intäkterna till 10,2 miljoner kronor lägre än budget. I underskottet ingår både förlorade intäkter direkt relaterade till covid-19, men också lägre intäkter till följd av bland annat den milda vintern. Bidragsintäkterna beräknas bli 2,6 miljoner kronor högre än budget. De flesta bidragsintäkterna är kopplade till beviljade projekt och gåvor. I augusti fick också nämnden ett statligt stöd för vårens sjuklönekostnader, cirka 0,5 miljoner kronor.

Personalkostnaderna är något lägre än budgeterat. Orsakerna till de lägre kostnaderna är sjukskrivning och tjänstledigheter. Det finns variationer i prognosen mellan verksamheterna. Prognosen för lokalhyror är 0,7 miljoner kronor lägre än budget. Den främsta anledningen är att det finns en actionpark i budget men än så länge är inte byggnationen påbörjad. Kapitalkostnaderna beräknas bli 0,6 miljoner kronor lägre än budget. Orsaken är att investeringarna inte har skett i den takt som budgeterats.

Servicenämndens skattefinansierade verksamheter prognostiserar ett överskott om drygt 8 miljoner kronor för 2020. Kapitalkostnad och elkostnad är lägre än budgeterat samt att personalkostnaderna beräknas vara lägre jämfört med budget på grund av vakanta tjänster och minskat antal timanställda på grund av covid-19, vilket också medför minskad löpande försäljningsintäkter för nämnden. Bidraget för sjuklönekostnader påverkar nämndens resultat positivt. Ökade kostnader på grund av vattenläckor med självrisk som följd påverkar prognosen.

Servicenämndens taxefinansierade verksamhet (Skövde VA och Skövde Stadsnät) prognostiserar tillsammans ett positivt resultat på 1,3 miljoner kronor för 2020, VA-verksamheten prognostiserar med ett nollresultat medan verksamheten för fiber prognostiserar ett överskott på 1,3 miljoner kronor. Intäkterna har ökat för fiberverksamheten. Investeringstakten har nu gått ner och verksamheten har fått fler kunder i befintligt fibernät. Kapitalkostnaderna ligger 0,5 miljoner kronor under budget.

En av anledningarna till att fiberverksamheten nu ger ett överskott är att projektledarna börjat debitera sin tid mot investeringsprojekt, vilket ger ett överskott i driften. Inför 2021 kommer detta påverkas av en redovisningsändring. Den del av arbetsavdelningens kostnad för eget arbete som inte är lön och sociala kostnader, kommer att bokas på driften hos Fiber.

Byggnadsnämnden visar ett överskott om 0,1 miljoner kronor för verksamhetsår 2020. Bygglövsnämndens budget omfattar kostnad för politiker. Verksamhetens budget ligger inom kommunstyrelsens budgetram.

5.2 Investeringsprognos

Investeringsbudgeten för 2020 uppgår till 1 006,7 miljoner kronor varav den taxefinansierade verksamheten uppgår till 195,5 miljoner kronor. I den totala investeringsbudgeten för 2020 ingår ombudgeteringar om 368,7 miljoner kronor från 2019. Prognosen för 2020 visar på en investeringsvolym om 601,7 miljoner kronor varav taxefinansierad verksamhet bedöms förbruka 133,4 miljoner kronor. Avvikelsen i förhållande till den totala investeringsbudgeten uppgår till 405 miljoner kronor och beror främst på att flera projekt har förskjutits i tid.

De ekonomiska effekterna av förskjutna investeringar för 2020 blir att kommunens avskrivningar blir lägre än förväntat och även räntekostnaderna blir lägre som följd av tidsförskjutning av nyupplåningsbehovet.

Investeringsnivåerna bedöms fortsatt att ligga på en hög nivå på grund av Skövdes befolkningstillväxt och ett åldrande fastighets- och infrastrukturbestånd med underhållsbehov. Det gör att andelen investeringsrelaterade kostnader bedöms öka succesivt i förhållande till verksamheternas totala driftkostnader framöver.

Lokaler, reinvesteringar och inventarier

Investeringsbudgeten för lokalprojekt uppgår 2020 till 484,0 miljoner kronor och prognosen för helåret är 289,0 miljoner kronor. Avvikelsen om 195,0 miljoner kronor kan förklaras av att flera projekt är förskjutna i tid vilket gör att utgifterna uppstår kommande år. Den största avvikelsen avser Billingsens fritidsområde där 67,0 miljoner kronor av årets budget förväntas förbrukas kommande år. Utöver tidsförskjutningar kan den positiva avvikelsen förklaras av att kostnaden för det färdigställda projektet Ekedals äldrecenter bedöms bli 33,0 miljoner kronor lägre än budget, varav 14,0 miljoner kronor avser ett investeringsbidrag.

Budgeten för reinvesteringar inklusive kök uppgår till 102,6 miljoner kronor. Prognosen för helåret är att 82,2 miljoner kommer att förbrukas. Avvikelsen om 20,4 miljoner kronor beror på att planerade köksprojekt är förskjutna till kommande år.

Budgeten för inventarier 2020 uppgår till 76,4 miljoner kronor. I prognosen bedöms 49,3 miljoner kronor förbrukas under året. De gällande inköpsrestriktionerna, anpassning mellan drift- och investeringsredovisning samt förskjutning i tid av inventariet köp förklarar avvikelsen om 27,1 miljoner kronor.

Affärsverksamhet

Fiberverksamheten har en investeringsbudget på 12 miljoner kronor. Budgeten sänktes med 4 miljoner kronor mot förra året med hänsyn till att investeringsbehovet minskat då investeringar i yttertätorterna börjar bli färdigställda. Enligt prognosen bedöms 8 miljoner kronor förbrukas under året och avvikelsen beror på att investeringsbehovet är lägre än vad man bedömde vid årets ingång.

Investeringsbudgeten för Vatten och avloppsverksamheten uppgår till 183,5 miljoner kronor. Projekten löper på men med viss förskjutning, prognosen visar att 125,4 miljoner kronor, varav VA investeringar inom exploateringsområden 6,8 miljoner kronor, kommer att förbrukas under året. Avvikelsen kan förklaras av försenade och framflyttade projekt där den största avvikelsen avser ombyggnationen av Stadskvarn som beräknas förbruka 45 miljoner kronor av årets budgeterade 95 miljoner kronor. Projektet har en total projektbudget på 200 miljoner kronor och fortsätter kommande år.

Fastighetsförvärv

Budget 2020 avseende fastighetsförvärv är 40 miljoner kronor. Prognosen för 2020 visar ett överskott om 5,0 miljoner kronor. Den höga exploateringsstakten gör att kommunen behöver fylla på sin markreserv avseende strategiska fastigheter för att skapa förutsättningar för kommunen att växa. Dock är det alltid planering och förhandling vilket ger en osäkerhet i prognos kring när förvärv genomförs och därmed när kostnad för förvärv förväntas. Större förvärv under 2020 har bland annat varit Mariesjö 10 (före detta Gustaf E Bil) som är ett led i arbetet med omvandlingen av Mariesjö.

Strategiska fastigheter

Verksamheten avseende strategiska fastigheter visar ett underskott om 10,2 miljoner kronor. Detta avser driftkostnader relaterade till investeringsbudget för fastighetsförvärv 40 miljoner vilket är kommunens markreserv för kommande exploateringsområden. Rivning och sanering under året bedöms kosta cirka 2,3 miljoner kronor. Vid varje förvärv görs en bedömning av kommande användning som formuleras i en avsiktsförklaring. Om fastigheten kommer att exploateras inom tre år så är eventuell byggnad inte att anse som en anläggningstillgång och då belastas driften med byggnadsvärdet vid förvärvstillfället. När det gäller 2020 så har driften belastats med 12 miljoner kronor för byggnadsvärden.

Infrastruktur

Investeringsbudget för 2020 är 204,9 miljoner kronor. Flera stora investeringsprojekt ligger budgeterade under året bland annat Nohlagavägen kapacitetsökning, Mörkekorset/Staketgatan och Stationsgatan ombyggnad. Arbetet med att öka kapaciteten på Nohlagavägen startade med att bygga om trafikplats Lillegårdsrundellen och den nya trafikplatsen Försäljaren mellan Coop och Elins esplanad. Nästa del projektet är bygga om korsningarna Mariestadsvägen/Nohlagavägen, Södra Metallvägen/Nohlagavägen och Norra Metallvägen/Nohlagavägen. För att kunna skapa den nya trafikplatsen vid Metallvägarna samt handelsområdet Stall-siken Södra har kommunen tagit fram en ny detaljplan. Den nya detaljplanen har blivit överklagad vilket innebär att kommunen måste avvakta med byggstarten av gatuombyggnaden vid Metallvägarna.

Investeringsprojekt Kyrkoparken som utförs under 2020 byggs om för att bättre passa in i de förändringar som gjorts på Hertig Johans gata. Syftet med omgestaltningen är att skapa en inbjudande, trygg och attraktiv park som smälter samman med miljön vid kyrkan. Projektet avslutas oktober 2020.

Utav budgeten om 204,9 miljoner kronor bedöms 90 miljoner kronor nyttjas under 2020. Underutnyttjandet beror till stor del på olika utredningar, vägplaner och överklaganden. Vissa projekt som till exempel bulleråtgärder har fått prioriteras ned på grund av resursbrist.

Investeringsbudget IT infrastruktur 2020 är 6,0 miljoner kronor. En större investering har gjorts i nytt data-center som möjliggör en större flexibilitet, högre säkerhet, automation och kopplingar till molnet för infrastruktur och plattformstjänster. Investeringen överskrider budget med 0,7 miljoner kronor.

Investeringsbudget

(miljoner kronor)	Utfall Delåret 2020	Budget 2020	Prognos 2020	Avvikelse
Inventarier	18,5	76,4	49,3	27,1
Fastighetsförvärv	23,7	40,0	35,0	5,0
Infrastrukturinvesteringar	52,2	211,0	96,7	114,3
Lokalinvesteringar	203,0	483,8	302,7	181,1
- varav reinvestering	56,6	102,6	82,2	20,4
Affärsverksamheten	64,8	195,5	126,6	68,9
Summa investeringar	359,1	1006,7	610,3	396,4
Infrastruktur inom exploateringsområden*	5,5		8,5	-8,5
VA inom exploateringsområden*	4,5		6,8	-6,8
Finansiell leasing*	2,8		2,8	-2,8
Bruttoinvesteringar	371,9	1 006,7	628,4	378,3
Investeringsbidrag och anslutningsavgifter	-12,7		-26,7	26,7
Nettoinvestering	359,2	1 006,7	601,7	405,0

* Budgeteras på övergripande nivå därav avvikelsen

5.3 Exploateringsprognos

Mark- och exploateringsverksamheten arbetar för att säkra kommunens långsiktiga markförsörjning och exploatera bostads- och verksamhetsområden genom att köpa, bearbeta och ställa i ordning råmark för bostads- och verksamhetsändmål. I de fall avsikten är att sälja en färdigställd exploateringsfastighet klassificeras och värderas denna som omsättningstillgång. De gator, parkmarker och belysning som finns inom exploateringsområdet och som kommer att finnas kvar i kommunens ägo redovisas som anläggningstillgångar och ingår i kommunens investeringsredovisning. Anläggningstillgångar finansieras i huvudsak av inkomster från försäljning av exploaterade bostads- och verksamhetstomter.

Aktivering och ibruktagande av anläggningstillgångar inom exploatering

Inom de pågående exploateringsprojekten har kommunen under året aktiverat anläggningstillgångar till ett värde av 5,5 miljoner kronor. Samtidigt har anläggningstillgångar för 3,2 miljoner kronor tagits i bruk. När tillgångarna tas i bruk flyttas värdet från kontot för pågående nyanläggning till kontot för gata, park och gatubelysning och avskrivning påbörjas. De anläggningstillgångar som avses är gator, gatubelysning och parkmark som färdigställts och som även i fortsättningen ska ägas av kommunen. Större projekt avseende investering inom exploatering under 2020 är Stallsiken Södra samt Trädgårdsstaden etapp 2.

Verksamhet

Verksamheten för exploatering visar ett underskott om 4,5 miljoner kronor. 2020 kommer Ekedal Södra avslutas vilket kommer ge ett positivt exploateringsresultat om 5,0 miljoner kronor. Projekten har levererat 198 bostadsenheter. Projektresultat 3,0 miljoner kronor är inklusive kostnader för investering inom

projektet. Investeringar avser lokalgator, gatubelysning och park. Prognosen för projekt Stallsiken södra visar på ett underskott vilket enligt försiktighetsprincipen ska lyftas fram så snart det är känt. Bedömningen är att det kommer att innebära en nedskrivning om cirka 8,5 miljoner kronor vilket belastar årets resultat. Verksamheten för exploatering belastas också med fastighetsskatt för de tomter där fastighetsbildning har skett.

6 Finansiell analys

6.1 Delårsresultat

Delårsbokslutsresultatet per 2020-08-31 är för kommunen positivt med 331,0 miljoner kronor (föregående år 145,1 miljoner kronor). För en rättvisande jämförelse mellan åren görs analysen efter avdrag av jämförelsestörande poster och reavinster. Per 2020-08-31 fanns inga jämförelsestörande poster men reavinster uppgående till 2,1 miljoner kronor. Resultatet efter avdrag för jämförelsestörande poster och reavinster uppgår därmed till 328,9 miljoner kronor vilket är ett högre resultat i jämförelse med föregående års delårsresultat. Ökningen av delårsresultatet beror till största delen på att ökningen av skatteintäkter och statsbidrag är högre än ökningen av nettokostnaderna. Ökningen av skatteintäkter och statsbidrag beror främst på ökning av statsbidrag kopplat till ersättning för covid-19 situationen.

Resultat

(miljoner kronor)	Helår 2019	Delår 2018	Delår 2019	Delår 2020	Prognos 2020
Årets resultat	150,5	99,7	145,1	331,0	232,7
% av skatter och bidrag	4,9%	5,2%	7,2%	14,8%	7,3
Reavinster och jämförelsestörande poster	-3,3	-3,3	-3,2	-2,1	-2,1
Resultat efter justering för reavinster och jämförelsestörande poster	147,2	96,4	141,9	328,9	230,6

Resultatanalys och balanskravet

(miljoner kronor)	Helår 2019	Delår 2018	Delår 2019	Delår 2020	Prognos 2020
Årets resultat	150,5	99,7	145,1	331,0	232,7
- avgår samtliga realisationsvinster	-8,4	-3,3	-3,2	-2,1	-2,1
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	142,1	96,4	141,9	328,9	230,6
Synnerliga skäl enl. KL 8:5b§					
Justerat balanskravsresultat	142,1	96,4	141,9	328,9	230,6
Reserveringar av medel till resultatutjämningsreserv	-111,6				
Årets balanskravsresultat	30,5				

6.2 Kapacitet

%	Helår 2019	Delår 2019	Delår 2020
Soliditet exkl. pensionsansvarsförbindelse	37,2%	38,3%	39,6%
Soliditet inkl. pensionsansvarsförbindelse	26,8%	27,4%	29,6%

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme och visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansieras av egna medel. Soliditeten exklusive pensionskulden uppgår per 2020-08-31 till 39,6 procent vilket är en ökning jämfört med delåret föregående år samt årsbokslutet. Ökningen av soliditeten beror främst på en hög resultatnivå vid delåret.

För att få en mer rättvisande bild av kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme ska soliditeten mätas inklusive hela pensionsåtagandet (den del som klassificeras som ansvarsförbindelse och inte påverkar resultaträkningen. Om detta åtagande, som vid delåret uppgick till 898,2 miljoner kronor, läggs in i balansräkningen har kommunen fortfarande en positiv soliditet uppgående till 29,6 procent. Soliditeten inkl. hela pensionsåtagandet har ökat i jämförelse med delåret föregående år samt vid årsskiftet vilket främst beror på en hög resultatnivå vid delåret 2020.

6.3 Investeringar och exploateringar

Investerings- och exploateringsredovisning

(miljoner kronor)	Helår 2019	Delår 2018	Delår 2019	Delår 2020	Prognos 2020
Årets bruttoinvesteringar inkl. finansiell leasing och exploateringsområden	601,8	493,0	352,4	371,9	628,4
Årets resultat + avskrivningar	387,3	231,5	297,2	487,7	461,0
(efter jämförelsestörande poster)	387,3	231,5	297,2	487,7	461,0
i förhållande till årets bruttoinvesteringar (%)	64,3%	47,0%	84,4%	131,1%	73,4%
efter jämförelsestörande poster)	64,3%	47,0%	84,4%	131,1%	73,4%

Periodens bruttoinvesteringar uppgår till 371,9 miljoner kronor inklusive finansiell leasing vilket är 20 miljoner kronor högre än vid samma period föregående år. Bruttoinvesteringarna beräknas också uppgå till en något högre nivå vid årsskiftet än vid samma period föregående år. Vid delåret ryms investeringarna, (nettoinvesteringar 359,2 miljoner kronor efter avdrag för investeringsbidrag och anslutningsavgifter) inom resultatet inklusive avskrivningar (156,7 miljoner kronor) vilket betyder att kommunen klarar att investera samtliga investeringar vid delåret 2020 med överskott av skatter och bidrag.

Se vidare under avsnitt investeringsprognos.

Självfinansieringsgrad av investeringarna

%	Helår 2019	Delår 2019	Delår 2020	Prognos 2020
Självfinansieringsgrad av investeringarna	67,9	87,6	135,8	70,1
(avser materiella tillgångar med hänsyn till jämförelsestörande poster)				

Självfinansieringsgrad är ett mått på hur stor andel av investeringarna som finansieras med egna medel, det vill säga överskott av skatter och bidrag. Ett mått på 100 procent innebär att kommunen skattefinansierar samtliga investeringar, vilket innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna.

Självfinansieringsgraden per 2020-08-31 har kraftigt ökat i jämförelse både med delåret 2019 och vid årsskiftet 2019 och uppgår till över 100 procent vilket betyder att kommunen skattefinansierar samtliga investeringar. Detta beror på en högre resultatnivå vid delåret 2020, än föregående år. Prognostiserad självfinansieringsgrad för 2020 uppgår till 100,0 procent.

6.4 Finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar

(miljoner kronor)	Helår 2019	Delår 2019	Delår 2020
Aktier bokfört värde	1 091,1	1 091,1	1 109,4
Kortfristiga placeringar	41,8	40,0	41,2
Likvida medel	191,0	110,2	302,8
<i>varav koncernbolagens andel av toppkontot</i>	<i>89,9</i>	<i>151,4</i>	<i>116,1</i>
Checkkredit	200,0	200,0	200,0

Under posten aktier bokfört värde, redovisas aktier kommunen innehar i andra organisationer, merparten av dessa avser aktier i Skövde Stadshus AB. Under 2020 har kommunen köpt aktier i Mörkebäckens Fastigheter AB vilket har ökat det bokförda värdet med 18,3 miljoner kronor.

Under kortfristiga placeringar redovisas placeringarna som kommunen har i samband med de av kommunen erhållna gåvor (Egnells gåva, Adamssons gåva och Wallers gåva). Under denna posten redovisas också värdet kommunens innehav av elcertifikat. Ingen större förändring har skett sedan årsskiftet.

Likvida medel är ett mått på den kortsiktiga handlingsberedskapen. Medlen behövs för att garantera att verksamheterna kan fungera men en för hög likviditet ger onödiga kostnader. Överskotts- och underskottslikviditet balanseras mellan de kommunala bolagen och kommunalförbunden som är anslutna till koncernkontosystemet. Per 2020-08-31 hade kommunen ett positivt saldo på toppkontot. Saldot är förhållandevisvis högt, vilket beror på inbetalning av extra statsbidrag för bortfall av framtida skatteintäkter, samt högt ekonomiskt resultat i kommunen och de flesta kommunala bolag och kommunalförbund. Kommunens checkkredit som uppgår till 200 miljoner kronor har inte använts under perioden.

6.5 Finansiella skulder

(miljoner kronor)	Helår 2019	Delår 2019	Delår 2020	Prognos 2020
Lån i bank (kort-och långsiktig)	3 875	3 675	3 875	4 000

Kommunens låneskulder ligger kvar med samma volym som vid årsskiftet och uppgår per 2020-08-31 till 3 875 miljoner kronor. Av den totala skulden avser 1 995,7 miljoner kronor koncernbankens utlåning till bolag, förbund och stiftelser. Resterande 1 879,3 miljoner kronor avser Skövde kommuns och Skövde VA:s egna lån. Jämfört med årsskiftet är förhållandet mellan kommunens egen andel i skulderna och det som lånas vidare i koncernen i stort oförändrat.

Av kommunens skulder har 2 900 miljoner kronor en fast ränta med hjälp av räntederivat, övriga 975 miljoner kronor har en rörlig ränta. Under perioden har kommunen bundit räntan för lån till en summa av 800 miljoner kronor. Därmed har andelen lån som har en fast ränta ökat från 54 procent till 75 procent. Kommuninvest är långgivare bakom samtliga skulder och motparten för derivaten är SEB, Nordea och Swedbank. Kommunens tolv månaders genomsnittsränta uppgick 2020-08-31 till 0,45 procent vilket kan jämföras med 0,35 procent 2018-12-31. Ökningen förklaras av Riksbankens höjning av styrräntan under hösten 2019.

Prognostiserad upplåning under hösten uppgår till 125 miljoner kronor. Majoriteten av detta avser ett lån hos Skövde Energi Elnät. Lånet står idag i bolagets namn och ska refinansieras i koncernbanken. Därmed blir den framtida motparten för lånet Skövde kommun. Ändringen påverkar inte den totala skulden på koncernnivå.

Skillnaden mellan de totala finansiella skulderna i balansräkningen och låneskulden beror på långfristig leasingsskuld, anslutningsavgifter och investeringsbidrag.

6.6 Pensionsåtaganden

(miljoner kronor)	Helår 2019	Delår 2019	Delår 2020
Avsättning till pensioner (inkl. löneskatt)	230,8	236,4	243,8
Pensionsförpliktelse äldre än 1998 (inkl. löneskatt)	900,5	915,4	898,2
Total pensionsförpliktelse	1 131,2	1 151,8	1 142,0

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket i praktiken innebär att större delen tas upp som en ansvarsförbindelse utanför resultat och skuldredovisning. Denna del av pensionsskulden är dock lika viktig att beakta ur risksynpunkt då detta kommer generera framtida utbetalningar. Det totala pensionsåtagandet har ökat från årsskiftet med 10,7 miljoner kronor.

För att minska de framtida pensionskostnaderna har en förtida inlösen gjorts mellan åren 2006–2016 om totalt 177,1 miljoner kronor. Skövde kommun kommer kunna täcka framtida utbetalningar av pensionsåtagandet då total skuld uppgår till 1142,0 miljoner kronor och eget kapital uppgår till 3 550,5 miljoner kronor.

Kommunen har hittills inte gjort några finansiella placeringar för pensionsåtagandet, utan hela förpliktelsen har återlånats i verksamheten. Vid kommunfullmäktiges sammanträde i juni har besluts tagit att ändra Skövde kommuns pensionsskuldstrategi vilket innebär att kommunen under hösten börjar bygga upp en pensionsfond med finansiella placeringar för att möta de framtida pensionsåtaganden.

6.7 Kontroll

Avstämning av ekonomiska mål

Kommunfullmäktiges mål är: Resultatet ska vara tre procent av skatter och bidrag i genomsnitt över mandatperioden.

- Bedömningen är att målet kommer att uppnås över mandatperioden.

7 Bolag och förbund

En kommuns redovisning ska även omfatta de verksamheter som bedrivs av övriga juridiska personer där kommunen har ett betydande inflytande. Nedan anges de bolag och kommunalförbund som ingår i den totala kommunkoncernen.

Denna sammanställning av delårsresultat avser perioden januari-augusti 2020 (i några fall januari-juni resp. januari-juli) för de i kommunkoncernen ingående koncernbolagen och kommunalförbunden. Då koncernens räkenskaper inte uppfyller de villkor som behövs för att upprätta en sammanställd redovisning jämte kommunen så redovisas inte delårsresultat med prognos på koncernnivå. Däremot redovisas koncernbolagens delårsresultat samt helårsprognos. Nedan redogör respektive bolag och förbund för delårsutfall, väsentliga händelser samt helårsprognos.

7.1 Skövde Stadshus AB

Verksamhet och resultat

Skövde Stadshus AB ägs till 100 procent av Skövde kommun. Bolaget bildades genom beslut av kommunfullmäktige i september 2010, och är moderbolag i den koncern som efter fullmäktigebeslut bildades i december 2010.

Bolagets verksamhet består av att övergripande leda och samordna de kommunala bolagens verksamheter genom att äga och förvalta aktier i kommunala bolag inom Skövde kommun.

Skövde Stadshus AB är moderbolag för AB Skövdebostäder, Skövde Energi AB, Kreativa Hus Skövde AB, Next Skövde Destinationsutveckling AB, Skövde Flygplats AB, Balthazar Science Center AB och Eonen Fastigheter AB. Samtliga dessa bolag ägs till 100 procent av Skövde kommun, förutom Skövde Flygplats AB där ägarandelen är 96,13 procent.

Indirekt äger Skövde Stadshus AB 100 procent av Mariesjö Kreativa Hus AB och VästFast i Skaraborg AB, via Kreativa Hus Skövde AB. Kreativa Hus Skövde AB har under sommaren även förvärvat en ny fastighet genom förvärvet av Skövde Eldaren AB och detta blir då ytterligare ett indirekt ägt bolag. Indirekt äger Skövde Stadshus AB även 100 procent av Skövde Energi Elnät AB, via Skövde Energi AB.

Skövde Stadshus AB äger dessutom 49 procent av bolaget Science Park Skövde AB. Resterande del ägs av Science Park Skövde intresseförening.

Eonen Fastigheter AB är ett vilande bolag som inte bedriver någon verksamhet.

Delårets förlust består huvudsakligen av kostnader för konsultarvoden.

Viktiga händelser under året

Under året har dialoger mellan moderbolag, dotterbolag och kommunen genomförts vid flera tillfällen med anledning av utbrottet av covid-19. Diskussionerna har mynnat ut i olika beslut och inriktningar för att hantera situationen på bästa sätt, bland annat med fokus på de ekonomiska konsekvenserna för näringslivet genom reglering av hyresnivåer, förlängd anståndstid och tidigare betalning av leverantörsfakturor.

Moderbolaget har ställt sig bakom Kreativa Hus Skövde AB:s förvärv av fastigheten Eldaren 1 genom köpet av Skövde Eldaren AB. Fastigheten är strategisk och har för Mariesjö's fortsatta utveckling en intressant placering i området.

Principen om kommunkoncernnytta har tydliggjorts i dotterbolagens ägardirektiv. Detta innebär att dotterbolagen ska verka för optimalt resursutnyttjande i hela kommunkoncernen och arbeta för god resurshållning för att skapa största möjliga ekonomiska kommunkoncernnytta.

Skövde Stadshus AB har under 2020 efter beslut av bolagsstämman lämnat en utdelning till Skövde kommun om 15 000 tusen kronor.

Investering och framtid

Principen om kommunkoncernnytta är en viktig princip som kommer att påverka koncernens utveckling.

Den samlade effekten för kommunkoncernen och lösningar som tillgodoser helhetsintresset kommer fortsättningsvis att vara viktiga värden.

Skövde Stadshus AB (tusen kronor)	Delår 200831	Budget 200831	Delår 190831	Prognos 201231	Budget 201231	Helår 191231
Nettoomsättning	133	133	133	200	200	200
Årets resultat efter finansiella poster	-815		31 780	-1 350	-1 450	46 288
Balansomslutning	1 084 371		1 084 239			1 108 022
Eget kapital	1 078 267		1 078 675			1 094 082
Nettoinvesteringar	0	0	0	0	0	0

7.2 AB Skövdebostäder

Verksamhet och resultat

Efterfrågan på bostäder i Skövde är fortsatt stor. Bolaget hade den sista augusti 1 (0) outhyrda lägenheter.

En förhandlingsuppgörelse med Hyresgästföreningen i december 2018 resulterade i en två-årig uppgörelse där en hyreshöjning med 1,7 procent från den 1 januari 2019 samt 1,9 procent från den 1 januari 2020 beslutades. I förhandlingarna med Skövdestudenternas bostadsråd träffades i maj 2019 överenskommelse om höjning av hyrorna för studentbostäder med 1,6 procent från den 1 augusti 2019 samt 1,6 procent från den 1 augusti 2020. Hyresförhandlingar för 2021 och framåt har ännu ej påbörjats.

Förväntade intäkter på helåret 2020 beräknas uppgå till cirka 410 miljoner kronor. Underhållskostnaderna kommer på helåret belasta resultatet med cirka 27 miljoner kronor. Driftkostnaderna prognostiseras till cirka 150 Miljoner kronor. Det finansiella nettot förväntas bli cirka 9 miljoner kronor. Resultatprognosen för helåret visar på ett överskott med cirka 126 miljoner kronor före bokslutsdispositioner och skatt.

Viktiga händelser under året

Ny VD tillträdde under april månad.

Till följd av covid-19 pandemin har bolaget tvingats skjuta på en del underhåll- och ombyggnadsprojekt där åtgärder i lägenheter har varit nödvändiga. Det har dock gått att omfördela och tidigarelägga andra projekt som har legat planerade längre fram i tiden och som genomförs i mer allmänna utrymmen men också utvändiga takarbeten. Detta har fått till följd att vi inte tappat fart och att vi fortsatt har varit en god beställare på marknaden.

I övrigt har det funnits stor förståelse från våra kunder och hög acceptans under rådande omständigheter.

Skövdebostäder är en av hyresvärdarna som har hanterat pandemin bäst – enligt hyresgästerna. Det visar en jämförelse mellan en stor del av Sveriges bostadsbolag. Till grund ligger en undersökning gjord av AktivBo och den visar på stora skillnader mellan hyresvärdarna. Skövdebostäder hade genomgående höga betyg på bland annat informationen, felanmälan och trivseln i lägenheten under covid-19.

Investering och framtid

På fastigheten Frostaliden 5 har bolaget uppfört sex punkthus med tillsammans 189 lägenheter. Fastigheten ligger mitt emot Lillegården, utmed Karstorpsvägen i anslutning till Lillegårdsrondellen. Sista inflyttning av 63 lägenheter i etapp 3 skedde den 1 maj 2020. Nedlagda utgifter i projektet är cirka 316 miljoner kronor.

I Timmersdala har byggts 13 lägenheter som blev inflyttningsklara till den 1 september 2020. Alla lägenheter var uthyrda vid detta tillfälle.

På fastigheten Kurorten 4 bygger bolaget 132 lägenheter för studenter med färdigställande och inflyttning till höstterminen 2021. Nedlagda utgifter i projektet är cirka 87 miljoner kronor.

Övriga nybyggnadsprojekt som pågår är Mossagården på Norrmalm och kvarteret Jordfräsen i

Trädgårdsstaden.

AB Skövdebostäder (tusen kronor)	Delår 200831	Budget 200831	Delår 190831	Prognos 201231	Budget 201231	Helår 191231
Nettoomsättning	271 714	270 412	253 086	410 400	410 466	385 249
Årets resultat efter finansiella poster	90 878	80 839	53 180	125 700	123 901	87 775
Balansomslutning	2 778 358		2 691 100			2 741 823
Eget kapital	1 345 393		1 253 858			1 269 591
Nettoinvesteringar	149 854		231 007	196 093	322 312	285 044

7.3 Skövde Energi AB

Verksamhet och resultat

Skövde Energi AB som producerar fjärrvärme och el äger bolaget Skövde Energi Elnät AB vilket innehar koncession över elnätet i Skövde tätort. Bolaget äger även 20 procent av aktierna i elhandelsbolaget Billinge Energi AB.

År 2020 inleds med bättre strukturella förutsättningar än tidigare och får därmed ses som det första basåret i det sammanslagna bolagets historia. All personal är konsoliderad, affärssystemet är implementerat, affärsområdena *Kraft/Värme* respektive *Elnät* särredovisas i ett gemensamt affärssystem och angränsande datasystem är till fullo implementerade.

Resultatet per 2020-08-31 ger ett överskott på 23 245 tusen kronor och prognosen för hela året 2020 är 29 595 tusen kronor. Rörelsemarginalen ökar enligt helårsprognos till 9,9 procent (8,2 procent). Soliditeten blir enligt helårsprognos 42,5 procent (38,9 procent) och Avkastning totalt kapital ökar enligt helårsprognos till 3 procent (2,5 procent). Resultatet är över förväntan baserat på de förutsättningar som varit givna under året. Ett ökat fokus på lönsamhet och övergripande effektiviseringsarbete är viktiga bidragande faktorer och nyckeln till fortsatt positiv resultatutveckling.

Den ekonomiska påverkan på grund av covid-19 viruset har varit måttlig för bolaget. Verksamheten har kunnat hållas igång som vanligt.

Affärsområdet Kraft och Värme med kundservice – Skövde Energi AB

Bolaget säljer fjärrvärme till cirka 1 835 anläggningar i Skövde kommun. Uppdraget är att säkerställa en konkurrenskraftig och hållbar energiproduktion. Fjärrvärmesystemet bidrar till minskat nettoutsläpp av koldioxid på cirka 100 000 ton i Skövde kommun.

Resultatet per 2020-08-31 ger ett överskott på 12 409 tusen kronor och prognosen för hela året 2020 är 11 309 tusen kronor för Skövde Energi AB.

Det är viktigt att den fortsatta prisutvecklingen på fjärrvärme är konkurrenskraftig. Fjärrvärmesystemet höjdes under 2020 med cirka 5 procent och den är fortsatt bland de lägsta i Sverige.

Energiåret 2020 startade med en ovanligt mild vinter och med elpriser som var historiskt låga. För första gången fick Sverige uppleva negativa elpriser under en kort period när överskottet på el i systemet var extremt stort. Vi har under året producerat el när lönsamheten varit bäst med hjälp av ett nytt system. Elproduktion genom kraftvärme har en viktig roll i kraftsystemet eftersom den inte är väderberoende utan kan balansera behovet när vinden inte blåser och solen inte lyser.

Genom bra upphandlingsstrategi och gott samarbete med våra skogsbränsleleverantörer har vi lyckats hålla kostnaden för skogsbaserat biobränsle på en låg nivå. Rörelsemarginalen mellan försold värme och bränslekostnaden har ökat. Nytt långsiktigt avtal har tecknats med AÖS för energiåtervinning av hushållsavfall. Bolagets lönsamhet styrs i hög grad av kapacitet och tillgänglighet på avfallspannan. Det levererade avfallsbränslet skall huvudsakligen ha ett lokalt/regionalt ursprung.

Affärsområdet elnät - Skövde Energi Elnät AB

Skövde Energi Elnät AB äger och distribuerar el inom koncessionsområdet som huvudsakligen täcker Skövde tätort. Inom koncessionsområdet finns 20 967 anläggningar.

Resultat per 2020-08-31 ger ett överskott på 10 836 tusen kronor och prognosen för hela året 2020 är 18 285 tusen kronor för Skövde Energi Elnät AB.

Elnätsbolagens intäkter styrs och regleras av Energimarknadsinspektionen. Intäktsramar baseras bland annat på elnätsbolagets genomförda investeringar. Under innevarande intäktsram-period (2020–2023) läggs stort fokus på att stärka bolagets investeringsförmåga.

Under 2020 höjdes elnätstaxan med 10 procent efter att under flera år inte höjts alls. Skövde Energis elnät-taxa är fortsatt bland de lägsta i Sverige.

Viktiga händelser under året

Nytt ägardirektiv har gett oss en tydlighet från vår ägare. Stort arbete av både ledningen och styrelsen har lagts på att utveckla en hållbar affärsplan för perioden 2021–2025. Den affärsmässiga kulturen har stärkts vilket på sikt kommer bidra till ökad och uthållig lönsamhet.

Nya modeller för våra taxor har utvecklats under året. Den nya fjärrvärmesaxan är mer kostnadsriktig och bidrar till viktiga incitament till energianvändaren som leder till ökad effektivitet i hela energisystemet. I takt med ökad elektrifiering i samhället stiger behovet av el. Nätägarnas utbyggnad taktar inte den ökade efterfrågan, vilket innebär att överföringskapaciteten inte räcker till i de överliggande näten. Den nya modellen för elnätstaxan ska skapa incitament hos elkunden till minskat effektuttag, under perioder med högt effektbehov.

En gemensam kundservice har under året utvecklats och utgör en viktig del i bolagets framtida affärsutveckling och ambition att stärka relationen med våra kunder.

Investering och framtid

Prognos för 2020 års investeringar är 85 500 tusen kronor för Skövde Energi AB och 25 500 tusen kronor för Skövde Energi Elnät AB. Investeringarna består huvudsakligen i utbyggnad och förstärkning av ledningsnätet och utveckling av våra produktionsenheter. Energibranschen står inför en stor omställning. Bolaget behöver investera i systemstöd och struktur för att arbeta med utvecklingsfrågor samt ta höjd för framtida investeringar baserade på ökade säkerhetsfaktorer. För att säkerställa att investeringstakten kan öka och för att investeringsresurser läggs på ”rätt” investeringar, finns ett stort behov av ökad samverkan och framförhållning i samarbetet med kommunens samhällsplanering.

Skövde Energi AB (tusen kronor)	Delår 200831	Budget 200831	Delår 190831	Prognos 201231	Budget 201231	Helår 191231
Nettoomsättning	158 293	170 400	168 636	248 718	284 331	265 501
Årets resultat efter finansiella poster	12 409	-5 541	6 523	11 309	6 195	13 718
Balansomslutning	880 067		946 422			956 029
Eget kapital	260 225		254 143			247 815
Nettoinvesteringar	-47 597		-9 900	-85 500	-75 050	-25 899

7.3.1 Skövde Energi Elnät AB

Skövde Energi Elnät AB (tusen kronor)	Delår 200831	Budget 200831	Delår 190831	Prognos 201231	Budget 201231	Helår 191231
Nettoomsättning	56 212	56 653	53 414	89 455	89 616	83 955

Årets resultat efter finansiella poster	10 836	9 108	6 672	18 286	17 838	11 421
Balansomslutning	345 589		351 410			354 808
Eget kapital	166 018		159 383			155 182
Nettoinvesteringar	-22 304		-10 279	-25 500	-25 500	-23 423

7.4 Kreativa Hus Skövde AB

Verksamhet och resultat

Verksamheten har under året löpt på i princip i enlighet med budget, resultatet uppgår till 1 633 tusen kronor vilket är 72 tusen kronor lägre än budget. Prognosen är positiv och resultatet för helåret bedöms hamna på 2 400 tusen kronor att jämföras med resultatet för 2019 som efter justering av engångskostnader på grund av nedskrivning byggnad låg på 760 tusen kronor.

Viktiga händelser under året

Under våren drabbades världen av pandemin och covid -19. Kreativa Hus Skövdes hyresgäster har dock inte ansökt om hyresstödet i någon större utsträckning, så ekonomiskt har inte bolaget påverkats av pandemin. Verksamheten i Science Park Skövde, och även i Kreativa Hus har gått ned under en tid. Bolagets anställda (två stycken) har arbetat viss del hemifrån. Vd har också haft tjänsten som tf. vd i Science Park Skövde tom 30/6, vilket har påverkat aktivitetsnivån i Kreativa Hus Skövde. Kreativa Hus sålde tjänsten till Science Park från 1/10 2019 – 30/6 2020. Från 1/4 2020 har bolaget en anställd fastighetsskötare, denna tjänst har tidigare köpts.

Fler elbilsplatser efterfrågas av våra hyresgäster och under året har tio elbilsplatser iordningställs och de driftsätts tidig höst. Även viss källsortering har efterfrågats och en egen återvinningsstation för hyresgästernas räkning är klar. Två fastigheter kopplas upp mot räddningstjänstens larm, vilket höjer säkerheten vid ev. brand. I övrigt uppdateras fastigheterna med digitala informationsskyltar och en hjärtstartare i Pergolan är installerad.

Genom förvärv av samtliga aktier i Skövde Eldaren AB har fastigheten Eldaren 1 förvärvats med tillträde under sommaren. Köpet är strategiskt i Planprogram Mariesjö, och förhoppningen är, innan expansionen kommit dit, att kunna hyra ut lokalen till exempelvis en mindre träindustri eller annan mindre tillverkning eller lager etc.

Investering och framtid

Bolagets fastigheter ingår i planprogram Mariesjös första del och dialog förs med kommunens tjänstemän i arbetet. Planerna för framtida expansion och byggnationer diskuteras fortlöpande och bolaget utreder vad nästa steg är och i vilken takt man ska gå fram, vilket kommer åskådliggöras i bolagets affärsplan.

Projektet med att installera solceller är förskjutet på grund av tidsbrist, men ska utföras senast under Q2 2021 för att ta del av bidraget. Dock kan man notera en såväl prisnedgång som effekthöjning av solcellerna på grund av av den snabba utvecklingen, vilket gör att fördröjningen inte är negativ.

Kreativa Hus Skövde AB (tusent kronor)	Delår 200831	Budget 200831	Delår 190831	Prognos 201231	Budget 201231	Helår 191231
Nettoomsättning	13 227	12 507	10 134	19 800	18 760	15 996
Årets resultat efter finansiella poster	1 633	1 705	412	2 400	2 557	-2 859
Balansomslutning	288 005		288 772			275 374
Eget kapital	65 335		67 516			63 703
Nettoinvesteringar	7 913		25 005			62 297

7.4.1 Mariesjö Kreativa Hus AB

Verksamhet och resultat

Verksamheten och uthyrningen har varit oförändrad under delåret. Inga större renoveringar och underhåll har skett under året vilket ger ett positivt resultat med 275 tusen kronor över budget.

Viktiga händelser under året

Inga förändringar under året jämfört med föregående år.

Investering och framtid

Ytan som Science Parks inkubator har haft kommer till stor del gå över till nya ytor hos Kreativa Hus, vilket kommer betyda att dessa blir lediga och ska hyras ut, samt att intäkterna nästa år sjunker. Tanken är att hyra ut till nystartade bolag som vill ha lite enklare standard och billigare hyra. Den större tomma lokalen är fortfarande ledig till viss del efter att det blev klart att Science Park inte önskade den. Bolaget behöver mer aktivt hyra ut lediga ytor i Mariesjö Kreativa Hus, antingen till parkföretag eller externt.

Mariesjö Kreativa Hus AB (tusen kronor)	Delår 200831	Budget 200831	Delår 190831	Prognos 201231	Budget 201231	Helår 191231
Nettoomsättning	1 536	1 463	1 470	2 300	2 194	2 279
Årets resultat efter finansiella poster	905	630	1 374	1 350	945	1 270
Balansomslutning	9 123		9 395			8 564
Eget kapital	2 487		2 871			1 582
Nettoinvesteringar	0		0			0

7.4.2 VästFast i Skaraborg AB

Verksamhet och resultat

Bolaget äger och förvaltar en fastighet på Mariesjöområdet med en befintlig hyresgäst på hela fastigheten. Något mindre underhåll har skett under året och resultatet ligger enligt budget.

VästFast i Skaraborg AB (tusen kronor)	Delår 200831	Budget 200831	Delår 190831	Prognos 201231	Budget 201231	Helår 191231
Nettoomsättning	1 375	1 373	1 352	2 060	2 060	2 027
Årets resultat efter finansiella poster	1 074	1 108	778	1 600	1 662	1 307
Balansomslutning	8 651		12 899			7 943
Eget kapital	3 385		2 062			2 311
Nettoinvesteringar	0		0			0

7.4.3 Skövde Eldaren AB

Verksamhet och resultat

Bolaget äger och förvaltar en fastighet på Mariesjöområdet. Bolaget förvärvade och tillträdde fastigheten i juli 2020. Fastigheten är tom och bör hyras ut i väntan på Planprogram Mariesjöns expansion. Den bedöms kunna hyras ut i fem år till att börja med.

Skövde Eldaren AB (tusen kronor)	Delår 200831	Budget 200831	Delår 190831	Prognos 201231	Budget 201231	Helår 191231
Nettoomsättning	0					
Årets resultat efter finansiella poster	-15					
Balansomslutning	5 174					
Eget kapital	10					
Nettoinvesteringar	2 814					

7.5 Next Skövde Destinationsutveckling AB

Verksamhet och resultat

Next Skövde ska bidra till att utveckla och marknadsföra Skövde till gagn för såväl Skövdebor som besökare. Bolaget är kommunens viktigaste redskap för att koordinera och positionera Skövde som destination. Bolaget ska verka för att utveckla Skövdes attraktionskraft.

Bolaget visar ett positivt tertialbokslut. För helår är vår bedömning att vi skall nå ett resultat i nivå med beslutad budget.

Viktiga händelser under året

Covidpandemins påverkan på verksamheten

När covid-19 pandemin slog till i början av året innebar det en helt ny verklighet för besöksnäringen som bransch. Det var inte frågan om en inbromsning utan en tvärnit där nästan alla intäktströmmar försvann över en natt. Bolaget har som destinationsbolag ställt om verksamheten och tagit ett antal initiativ för att stötta och hjälpa de företag som drabbats. Bland annat har bolaget samlat in och marknadsfört de företag som ställt om och covid-anpassat sin verksamhet. En lokal kampanj för att stötta stadens krögare har genomförts. Next Skövde har dessutom i ett särskilt uppdrag från kommunledningen förberett ett antal aktiviteter som skall hjälpa igång stadens verksamheter när väl krisen släpper.

Bolagets eget arbete med evenemang och aktiviteter har påverkats i stor utsträckning av covid-19. Alla större evenemang har tvingats att ställa in. Ett antal nya aktiviteter har utvecklats, varav flera digitala, som kunnat genomföras utan att skapa risk för folksamlingar

PIM- Varumärkesarbete

Alla platser har ett varumärke, oavsett om man vill eller inte. Det består av den samlade bilden som alla som bor och verkar på platsen ger av sin plats. Med ett tydligt platsvarumärke kan vi stärka Skövdes attraktivitet och ha större framgång med att locka till oss inflyttare, studenter, besökare och företagsetableringar. Därför tar Skövde kommun och Next Skövde nu initiativ till ett långsiktigt arbete för att fler ska vara överens om vad vi vill berätta om Skövde. Ett framgångsrikt platsvarumärke används av många företag och organisationer på platsen. Det ägs av alla som vill berätta om sin plats.

Samverkan kring Produktutveckling och Hemester

Inom ramen för projektet Visit Skaraborg som ägs och projektleds av Next Skövde har bolaget tillsammans med övriga kommuner arbetat fram sex olika gemensamma turistiska produkter såsom till exempel Vandra eller Golfa i Skaraborg. Dessa har under sommaren för första gången kampanjats och marknadsförts tillsammans.

Investering och framtid

Diskussion med Skövde kommun kommer att påbörjas, för att ta fram en strategi kring hur man skall ersätta kommunens infartstaylor på sikt.

Next Skövde Destinationsutveckling AB (tusen kronor)	Delår 200831	Budget 200831	Delår 190831	Prognos 201231	Budget 201231	Helår 191231
Nettoomsättning	11 712	12 995	13 831	15 883	19 493	20 311
Årets resultat efter finansiella poster	3 679	74	3 721	112	111	28
Balansomslutning	12 014		11 282			8 965
Eget kapital	3 171		3 143			3 171
Nettoinvesteringar	113	0	0	113	0	551

7.6 Skövde Flygplats AB

Verksamhet och resultat

Verksamheten har bedrivits utan större inskränkningar trots covid-19 pandemin. Flygverksamheten gick ned något under våren och sommaren på grund av covid-19 pandemin. Det har inneburit förlorade inkomster på landningsavgifter och bränsleförsäljning. Bedömt ekonomiskt bortfall cirka 700 tusen kronor.

Nyanställning av personal har skett och utbildning är påbörjad.

Försvarsmakten har bedrivit sin verksamhet på flygplatsen enligt planerat.

Viktiga händelser under året

Under året har ersättning för infrastruktur CNS (kommunikation, navigation och övervakning) betalats ut med 656 758 Kr för Q1 och Q2.

Ett längre avtal hade tecknats med Försvarsmakten inför 2020 vilket gjorde att flygningar kom igång redan i januari.

Under våren har förhandlingar med Dronamics om etablering av förlöst flyg RPAS inletts.

Nytt avtal om nyttjanderätt har tecknats med tomträttsinnehavarna på området.

Investering och framtid

Investering i ny talregistreringsutrustning har gjorts under delåret. Under Q3 har upphandling av nya inflygningshjälpmedel påbörjats.

Inför eventuellt köp av fastigheten inkl. terminal och verkstadsbyggnader har värdering av flygplatsen gjorts.

Asfaltering av rullbana, taxibanor och stationsplatta beräknas till 2022.

Arbete med att möta framtidens krav på flygplatser med laddstationer för flyg och bilar pågår.

Skövde Flygplats AB (tusen kronor)	Delår 200831	Budget 200831	Delår 190831	Prognos 201231	Budget 201231	Helår 191231
Nettoomsättning	2 832	2 021	2 356	4 000	3 031	3 659
Årets resultat efter finansiella poster	-3 894	-5 008	-4 762	-5 800	-7 512	-7 815
Balansomslutning	10 321		9 723			14 652
Eget kapital	9 223		8 170			13 117
Nettoinvesteringar	712		147			898

7.7 Balthazar Science Center AB

Verksamhet och resultat

Delårsresultatet landar på en omsättning med 7 050 tusen kronor, med ett positivt rörelseresultat med 869 tusen kronor – ett positivt utfall med 664 tusen kronor jämfört med föregående år. Prognosen för helårsresultatet ligger för närvarande på 14 tusen kronor, dock finns flertalet osäkerhetsfaktorer samt att det uppkommer resultatpåverkande faktorer under hösten som förändrar läget.

De främsta orsakerna till minskad omsättning är effekter inom besöksnäring samt förändrade förutsättningar i rådande pandemi covid-19.

Följande resultatpåverkande faktorer uppkommer under september-december i förhållande till delårsprognos;

- Framflyttad avtalsrörelse för parterna, där årets lönerrevision är framflyttad till och med 2020-10-31 för arbetsmarknadens parter och beslut är fattat om att lönerrevisionens utfall utbetalas retroaktivt, vilket är en påverkande faktor för delårsresultat kontra prognos årsresultat.

- Pensionsprognos samt upparbetad semesterlöneskuld; utifrån ovanstående utfall.

- Ökade kostnader för bemanning i form av timlöner, i förhållande till reviderad budget och prognos i samband med covid-19

- Ökade kostnader för inköp av material och utrustning i samband med genomförande av projektaktiviteter under hösten, som tidigare planerades genomföras under våren i annan form.

Sammantaget uppskattas de resultatpåverkande faktorerna till cirka 550 tusen kronor.

I princip helt avstannad verksamhet från och med vecka 11, resulterade i cirka 134 tusen kronor i minskade intäkter mot budget. Återhållsamhet i kostnader för förbrukning samt bemanning balanserade resultatet.

Det positiva utfallet mot budget under januari-februari, bidrog till utrymmet för mars-april som två månader i omställningsfas, utan alltför hög ekonomisk påverkan i daglig operativ drift.

Under styrelsemötet i april presenteras en justerad budget och uppdaterad prognos för 2020. Summering av åtgärdspaket innebar cirka 1 800 tusen kronor i minskade intäkter jämfört med budget, tillika motsvarande minskade kostnader som effekt av åtgärdspaket. Huvuddragen i åtgärdspaketet har inneburit:

- *Prognos med 20 procent av budgeterade intäkter under perioden 1 april-31 december.

- *Prognos med minskade kostnader för personal/bemanning, inköp samt förbrukning.

- *Prognos med statligt stöd för minskade arbetsgivaravgifter under perioden 1 mars-30 juni.

Antal besökare i verksamheten har sammantaget under perioden 1 januari-31 augusti halverats mot föregående år och är 45 procent lägre än målsättning, med allra störst bortfall av elever och pedagoger i pedagogiska program, och landar på 13 658 besökare. Antalet besökare under allmänhetsöppet landar trots rådande läge på 70 procent av föregående års volym, totalt 10 160 besökare under perioden.

Viktiga händelser under året

Beslut om tilldelning från Skolverket resulterade i förbättrat utfall för verksamheten för tredje året i rad, 1 286 tusen kronor i statsbidrag. Stadsbidraget från Skolverket för 2020 ökar med 196 tusen kronor jämfört med budget och föregående års utfall. Sammantaget 212 procent i ökat statsbidrag från Skolverket under 2017–2020, grundat på kvalitetsbedömning och nyckeltal för genomförd verksamhet. Senaste årens utveckling och bedömningar, bekräftar också det strategiska beslut ägaren fattade kring verksamhetens bolagisering och möjligheten att bidra till affärsmässig samhällsnytta.

Enskilt största påverkande händelsen är covid-19. Verksamheten håller i nuläget fortsatt öppet som vanligt med begränsad besökskapacitet, med utökade rutiner och följer restriktioner löpande och noggrant. Nuvarande restriktioner för begränsad besökskapacitet på 50 personer sträcker sig till och med 31 december 2020, vilket är det som verksamhetens fokus och planering har som utgångspunkt.

Skolor har under vårens haft generellt förbud mot studieresor/besök på externa mötesplatser, gällande restriktioner för att ta emot externa besök i skolans vardagliga miljö skiljer sig riktlinjerna mellan kommuner samt även inom kommuner.

Under perioden mars-maj befann sig verksamheten i ett läge där cirka 90–95 procent av försäljningsintäkter minskade dagligen, med rådande riktlinjer från Folkhälsomyndigheten, och utifrån detta byggdes scenarioanalyser upp för kommande månader. Besöksflöden avstannade i princip fullständigt från och med vecka 11. Vi beräknade under mars-april (utifrån dåvarande och nuvarande riktlinjer från FhM) en helt ny budgetprognos för hela 2020.

Åtgärds paketet som trädde i kraft påverkade våra medarbetare med allmän visstidsanställning/ timanställning samt återhållsamhet gällande inköp och förbrukning. Vårt mål var tydligt och konkret; att samtliga årsanställda medarbetare i organisationen skall vara med genom den här omvandlingen och komma ut starkare på andra sidan, med genomförandefokus på erbjudande- och programutveckling – om än med nya förutsättningar och förhållningssätt.

Årets sommarlovsöppet resulterade i ett positivt utfall, med maximalt antal besökare per dag under rådande begränsad besökskapacitet. Totalt landar vi på 3 716 besökare, vilket motsvarar 52,9 besökare per dag. Ett styrkebesked såväl ur attraktionssynpunkt som ekonomisk, där resultatet landade på + 239 tusen kronor mot reviderad budget.

I vårens omställning öppnades också goda möjligheter till ett förstärkt verksamhetsutbud och leveranskapacitet i ökad räckvidd och ökad attraktivitet, om vi förmår ställa om delar i verksamhetens kärna till ett Balthazar "24/7", där man möter oss med samma kvalitativa och processinriktade erbjudande digitalt framöver. Detta möjliggör en framtida ökad kapacitet och (regional) räckvidd till de kommuner, skolor och allmänhetsbesökare som idag inte (av olika anledningar) inte kan ta del av vårt erbjudande.

Planerade underhållsinsatser har tidigarelags och förnyelse/utvecklingsarbete i fyra av våra befintliga temamiljöer har startats samt nybyggnation av "PrototypLab", med lansering under hösten 2020.

Stor vikt och tidsåtgång har lagts på dialog med externa finansiärer och samarbetspartners för såväl finansiering som planerad samproduktion av projekt- och programaktiviteter. Revidering av nyckeltal och indikatorer inför rapportering av årets verksamhetsbidrag från Västra Götalandsregionen är ett sådant exempel.

Under augusti månad har en årlig psykosocial kartläggning genomförts i medarbetargruppen, med genomgående positivt utfall inom samtliga åtta områden. Den fysiska arbetsmiljön har varit i fokus under första delåret med en rad olika insatser för förbättrade gemensamhetsytor för såväl arbete som paus.

Investering och framtid

Styrelsen beslutade under föregående verksamhetsår om inriktning för verksamheten kommande år i form av "Affärsplan 2019–2022". Genomförandet inriktas fortsatt på aktiviteter som stödjer planens strategiska fokusområden, dock med begränsad hastighet och förutsättningar som planerat i effekterna av covid-19. Genomförandeförmåga och kommande investeringar ligger för vidare analys under andra halvan av verksamhetsåret i nuläget.

Balthazar Science Center AB (tusen kronor)	Delår 200831	Budget 200831	Delår 190831	Prognos 201231	Budget 201231	Helår 191231
Nettoomsättning	5 078	5 584	5 381	8 626	8 376	8 168
Årets resultat efter finansiella poster	896	48	232	14	14	78
Balansomslutning	4 267		4 126			5 322
Eget kapital	2 341		1 618			1 463
Nettoinvesteringar	175		41			41

7.8 Science Park Skövde AB

Verksamhet och resultat

Science Park Skövde AB ägs till 49 procent av Skövde Stadshus AB och 51 procent av Gothia Intresseförening. Uppdraget är att framtidssäkra det lokala, regionala, och till viss del även det nationella näringslivet genom att driva och utveckla Science Park Skövde så att det blir fler medlemmar och att dessa blir än mer framgångsrika. Science Park Skövde AB:s huvudprocesser är affärsutveckling, innovationsledning, innovations eko-system och infrastruktur.

Nyckeltal och budget per 2020-08-31 följer i stort verksamhetsplanen för 2020, förutom när det gäller konferensverksamheten, som haft betydligt färre kunder sen pandemin startade.

Viktiga händelser under året

Pandemin har inte i någon större utsträckning påverkat företagen i parken negativt. Som mötesplats har dock Science Park Skövde påverkats i och med att flertalet personer större delen av tiden sen pandemins utbrott har arbetat hemifrån.

Investering och framtid

Det finns mycket goda förutsättningar för en fortsatt expansion av Science Park Skövde AB. Vinnova, som är en nationell bidragsgivare, har gett Science Park Skövde AB fortsatt förtroende kopplat till parkens inkubatorverksamhet.

Science Park Skövde AB (tusen kronor)	Delår 200831	Budget 200831	Delår 190831	Prognos 201231	Budget 201231	Helår 191231
Nettoomsättning	24 565	28 579	24 670	37 079	42 866	42 486
Årets resultat efter finansiella poster	1 894	49	-2 268	2 970	73	-322
Balansomslutning	14 929		11 922			16 342
Eget kapital	7 629		3 701			5 774
Nettoinvesteringar	45		208			208

7.9 Mörkebäckens Fastighet AB

Verksamhet och resultat

Bolaget äger och förvaltar fastigheten Tegelbruket 2. Delårets resultat uppgår till 249 tusen kronor, vilket är 41 tusen kronor bättre än föregående år. Förbättringen av resultatet beror huvudsakligen på ökade hyresintäkter och lägre kostnader för redovisningstjänster och räntor. Prognosen för år 2020 pekar på ett positivt resultat med 350 tusen kronor, vilket kan härledas från hyresintäkterna.

Viktiga händelser under året

Skövde kommun förvärvade i maj 2020 samtliga aktier i bolaget och därmed även fastigheten Tegelbruket 2.

Förvärvet av fastigheten är ett led i arbetet med omvandlingen av Mariesjö. Kommunfullmäktige i Skövde har beslutat om ett planprogram för de västra delarna av Mariesjö med mål om att skapa en ny central stadsdel.

Tegelbruket 2 ingår i första fasen av en omstrukturering och exploatering i Mariesjöområdet. Nuvarande hyresgäst planeras flytta till nya lokaler enligt överenskommelse inför förvärvet av bolaget.

Investering och framtid

Bolaget förväntas avvecklas alternativ avyttras i samband med exploatering av fastigheten.

Mörkebäckens Fastighet AB (tusen kronor)	Delår 200831	Budget 200831	Delår 190831	Prognos 201231	Budget 201231	Helår 191231
Nettoomsättning	529		518	795		779
Årets resultat efter finansiella poster	249		208	350		302
Balansomslutning	5 856		5 756	5 957		5 683
Eget kapital	1 063		1 484	1 164		1 514
Nettoinvesteringar	0		0	0		0

7.10 Skaraborgs kommunalförbund

Verksamhet och resultat

Skaraborgs Kommunalförbund har till ändamål att tillvarata de 15 medlemskommunernas intressen och att främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärde för medlemmarna. Syftet ska vara att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande. I förbundet finns en politisk direktionsfunktion med ett presidium, samt ett kansli med tjänstepersoner.

Den ekonomiska utvecklingen i förbundet är god. Det finns ett eget kapital och bra soliditet. Under första delåret 2020 har verksamheten präglats av pandemin, vilket gjort att fysiska möten i hög utsträckning omvandlats till digitala möten. Detta har bidragit till avvikelser i förhållande till budget och tidigare år, främst rörande gemensamma kostnader som hyra av lokaler, resor, etc. Det resulterande överskottet i verksamheten är vid delårets slut 1 392 tusen kronor, och prognosen för helårets resultat beräknas till 2 484 tusen kronor.

Viktiga händelser under året

Första delåret har präglats av covid-19 pandemins utbrott och utveckling. Förbundet var snabbt ute med att ställa om fysiska möten och träffar i nätverk med mera, till digitala möten. Medarbetare i förbundet rekommenderades att arbeta hemifrån, i de fall det varit möjligt.

Skaraborgsdagen avhölls traditionsenligt på Vara konserthus den 30 januari. Eventet prövade nya grepp och upplevdes av de flesta som lyckat.

Det stora projektet En skola för alla har under delåret avslutats, och slutkonferens hölls den 29 januari. Skaraborgs Kommunalförbund har varit huvudman för projektet, som finansierats av medel från ESF. Projektet har resulterat i ett flertal goda erfarenheter som kan bidra till att hela regionens mål om fullföljda studier kan nås.

Investering och framtid

Innan pandemin bröt ut var förbundet inne i en process med att hitta nya lokaler som är bättre anpassade för ett mer flexibelt arbetssätt, vilket skulle innebära investeringar i kontorsutrustning med mera. Frågan har lagts på is tills vidare. När den tas upp igen bär vi med oss nya perspektiv på hur kansliets medarbetare kan arbeta, som kommer behöva påverka ställningstagandet.

Skaraborgs Kommunalförbund har en fortsatt god ekonomisk utveckling.

Skaraborgs kommunalförbund (tusen kronor)	Delår 200731	Budget 200731	Delår 190731	Prognos 201231	Budget 201231	Helår 191231
Nettoomsättning	29 211	25 564	24 549	50 077	47 855	43 811
Årets resultat efter finansiella poster	1 392	27	307	2 457	-29	55 082
Balansomslutning	78 940		60 925			440

Eget kapital	8 423		6 898	9 487		7 030
Nettoinvesteringar						

7.11 Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

Verksamhet och resultat

Skaraborgsvatten bildades 1955 av Skövde, Skara och Falköpings kommuner med uppgift att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Sedan förbundets anläggningar togs i drift 1959 fram till och med 2020-06-30, har förbundet levererat 475 miljoner m³ dricksvatten.

Ägarandelen baseras på kommunernas procentuella förbrukning sedan start. Den procentuella fördelningen av kommunernas förbrukning första halvåret har varit 55,7 procent (54,37 procent) för Skövde, 19,6 procent (20,27 procent) för Skara och 24,6 procent (25,36 procent) för Falköping (år 2019).

Råvattnet tas från Vättern och pumpas cirka 3 mil till Borgunda vattenverk, där sker behandlingen av vattnet innan det pumpas vidare till respektive kommun. Den totala produktionen första halvåret 2020 var cirka 4,5 miljoner m³, vilket är en ökning mot föregående år med knappt 300 000 m³.

Det ger en medelproduktion per dygn på 24 820 m³. För desinfektion, alkalinitetshöjning och pH-justering används natriumhypoklorit, ammoniak, koldioxid och kalk. Det finns även UV ljus installerat för att ytterligare höja säkerheten på vattnet.

Delårets resultat på 6 258 tusen kronor var lite högre än budgeterat resultat på 5 351 tusen kronor, detta beror framförallt på att vattenleveranserna ökat.

Viktiga händelser under året

Förbundet har under våren haft haveri på ett av sex sandfilter vilket berodde på att de varit i drift i drygt 60 år och därför är betongkonstruktionen i filterbotten uttjänt. Beslut har tagits om att renovera ett filter i taget framöver under säsong när vattenförbrukningen är lägre.

Vid pumpstationen i Torbjörntorp har man i samband med återställningen av ledningsbygget till Falköping lagt på ett nytt tätskikt på reservoaren samt monterat ett nytt säkerhetsklassat staket runt fastigheten, lika som ska göras i Borgunda och Hjällö.

Investering och framtid

Skaraborgsvattens anläggningar har varit i drift sedan 1959 varvid det finns ett stort underhållsbehov, förbundet följer framtagna plan för investeringar i framförallt ledningsnätet.

Investeringarna tom 20-06-30 har varit 10 766 tusen kronor vilket till största del beror på den nya ledningen till Falköping samt utbyggnaden av kalkdoseringsanläggningen.

På grund av nya myndighetsbeslut och även klimatförändringar så utreds behovet av en ytterligare mikrobiologisk säkerhetsbarriär. Vad detta landar i är ännu oklart men förmodligen behöver det göras en större utbyggnad/ombyggnad för att kunna säkerställa vattenkvaliteten till kommunernas ledningsnät, som blir större och längre.

Skaraborgsvatten är medlem i Vätternvårdsförbundet vars syfte är att bevara sjöns unika egenart och samordna åtgärder, övervakningsprogram och forskning i och omkring Vättern.

Skaraborgsvatten (tusen kronor)	Delår 200630	Budget 200630	Delår 190630	Prognos 201231	Budget 201231	Helår 191231
Nettoomsättning	19 380	18 267	17 603	38 760	36 533	34 822
Årets resultat efter finansiella poster	6 258	5 351	5 835	12 389	10 702	10 743
Balansomslutning	175 439	172 775	149 456	176 070	148 527	167 424

Eget kapital	133 756	132 849	122 590	139 887	138 527	127 498
Nettoinvesteringar	10 766	16 150	47 861	14 402	32 300	75 538

7.12 Avfallshantering Östra Skaraborg

Verksamhet och resultat

Resultatet för delåret är negativt -4,7 miljoner kronor. Det är 0,6 miljoner kronor bättre än det budgeterade resultatet om -5,3 miljoner kronor.

Prognosen för år 2020 visar på ett negativt resultat om cirka -10 miljoner kronor vilket är något bättre än det budgeterade resultatet om -10,6 miljoner kronor. Den pågående pandemin kan dock komma att påverka verksamheten och orsaka ytterligare kostnader.

Viktiga händelser under året

Hittills har covid-19 pandemin haft måttlig personalpåverkan och inga störningar i insamlingsverksamheterna har rapporterats. På återvinningscentralerna har avfallsmängderna ökat markant under första halvåret. Permitteringar och "hemester" är troliga orsaker till att betydligt fler besök har gjorts hittills i år. AÖS kundenkät har genomförts under våren och liksom förra gången blev resultatet mycket bra. 82 procent av kunderna i förbundet är nöjda eller mycket nöjda med avfallshanteringen.

Investering och framtid

Osäkerheten gäller fortsatt kring utvecklingen av covid-19 pandemin och dess påverkan på AÖS verksamheter. Ett större personalbortfall skulle kunna innebära störningar för både sophämtning och tömning av enskilda avlopp samt öppethållande på återvinningscentralerna.

Avfallshantering Östra Skaraborg (tusen kronor)	Delår 200630	Budget 200630	Delår 190630	Prognos 201231	Budget 201231	Helår 191231
Nettoomsättning	68 267	67 528	63 376		135 055	135 484
Årets resultat efter finansiella poster	-4 732	-5 292	-4 671	-10 100	-10 585	-5 383
Balansomslutning	65 740		75 083			79 078
Eget kapital	33 194		39 681			37 926
Nettoinvesteringar			506			4 769

7.13 Miljösamverkan Östra Skaraborg

Verksamhet och resultat

Under 2020 års inledande 8 månader har miljönämnden utfört totalt 2 455 planerade kontroll- och tillsynsinsatser. Tillsynen är i ett helhetsperspektiv genomförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Resultatet uppgår per den 31 augusti till 1 709 tusen kronor. Vid utgången av augusti leder förändringen av semesterlöneskulden till en positiv resultatpåverkan på 798 tusen kronor. Utöver detta förklaras överskottet främst av lägre övriga verksamhetskostnader än budgeterat, samt statliga stöd i form av ersättning för sjuklönekostnader och stöd för övertagande av tillsyn av trängsel med anledning av covid-19.

Helårsprognosen är ett resultatöverskott på 1 650 tusen kronor.

Viktiga händelser under året

Miljösamverkans verksamhet har i allra högsta grad påverkats av covid-19 pandemin. Under mars planerades och prioriterades tillsynsplanen om för att undvika att vara ute i verksamheter med riskgrupper eller känsliga verksamheter. Förbundet har även fått använda sig av alternativa tillsynsmetoder där det har varit möjligt, såsom video- och telefonmöten och i en högre utsträckning dokumentationsgranskning på distans.

Förbundet har även bedrivit arbete utifrån Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd om att förhindra smitta av covid-19 på restauranger och caféer med mera, och senare den nya lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Fram till den 1 juli genomförde förbundet tillsynen och rapporterade avvikelser till smittskyddsläkarna i regionen som hade huvudansvaret. Från och med 1 juli har kommunerna fått ta över tillsynsansvaret enligt en ny tillfällig lag.

Sedan i våras har totalt utförts cirka 73 planerade kontroller och 69 klagomål har hanterats. En riktad informationsinsats om vilka regler som gäller, med platsbesök till cirka 70 uteserveringar och information till cirka 300 serveringsställen har gjorts, som förbundet har tillsynsansvar för. Om det vid en ordinarie livsmedelskontroll är tydligt att reglerna gällande trängsel inte efterlevts så har en trängselkontroll initierats på plats, totalt har 6 sådana kontroller genomförts.

Länsstyrelsen i Västra Götaland genomförde en uppföljning och utvärdering av miljöbalkstillsynen i januari 2020. Syftet med uppföljningen av kommunen är att bedöma om den operativa tillsynen genomförs enligt miljöbalken och att de krav som anges i miljötillsynsförordningen uppfylls. Länsstyrelsen hade tretton positiva kommentarer och angav även fyra brister/risker samt sju rekommendationer. Miljösamverkan ska bemöta Länsstyrelsen synpunkter och rekommendationer under september 2020.

Investering och framtid

Inga investeringar har gjorts under perioden.

Digitaliseringsarbetet fortlöper enligt plan. Under året har hittills 3 nya integrerade e-tjänster lanserats och under hösten 2020 planeras ytterligare 3 e-tjänster att driftsättas. Satsningen på e-tjänster görs i syfte att effektivisera och kvalitetssäkra verksamhetens processer samtidigt som man tillgodoser kundernas önskemål om en digital och smidig hantering av ärenden.

Miljösamverkan Östra Skaraborg (tusen kronor)	Delår 200831	Budget 200831	Delår 190831	Prognos 201231	Budget 201231	Helår 191231
Nettoomsättning	20 700	20 813	26 479	31 455	31 250	38 119
Årets resultat efter finansiella poster	1 709	43	1 591	1 650	65	2 037
Balansomslutning	17 215		18 066			10 562
Eget kapital	5 709	4 065	5 591	5 650	4 065	6 037
Nettoinvesteringar	0	0	0	0	0	0

7.14 Räddningstjänsten Östra Skaraborg

Verksamhet och resultat

Första halvåret 2020 har genomförts i enlighet med fastställt handlingsprogram och verksamhetsplan för året. Planerad myndighetsutövning i form av ärendehantering (tillsynsarbete) har inte genomförts enligt planerat som en direkt effekt av den pågående covid-19 pandemin.

Återtagande av ett antal vilande arbetsuppgifter, till följd av avsaknad av förbundsdirektör under i det närmaste ett år, har initierats.

Rekrytering av deltidspersonal inom förbundets område fortsätter att vara en prioriterad uppgift.

Under 2020 har övnings- och utbildningsverksamhet inte kunnat bedrivas i planerad omfattning. Flera externa bokningar har ställts in till följd av pågående covid-19 pandemin, vilket påverkat budgeterade intäkter.

Resultatet efter sju månader (2020-07-31), visar ett överskott på 1 548 tusen kronor. Balanskravsresultatet uppgår till 1 805 tusen kronor.

Prognosen pekar för närvarande på ett underskott med -1 183 tusen kronor. Det råder osäkerhet i vilken utsträckning förbundet har möjlighet att få kompensation för både oförutsedda kostnader och förlorade

intäkter som covid-19 pandemin inneburit, men också vilken ekonomisk effekt den kommer att ha fortsatt under verksamhetsåret 2020. Bedömningen är att förbundet kommer att göra ett negativt resultat, men betydligt lägre än det prognosen visar per 2020-07-31. Prognosen arbetas om under tidig höst 2020.

Viktiga händelser under året

Under våren tillträdde Mikael Wallin tjänsten som förbundsdirektör för Räddningstjänsten Östra Skaraborg.

Den helt överskuggande händelsen under första halvåret och alltjämt är den pågående covid-19 pandemin, vilken föranlett stora förändringar i såväl den dagliga verksamheten som myndighetsutövningen och det externa utbildningsuppdraget. Beredskapsförmågan till följd av högre sjuktal har inte kunnat påvisas hittills.

Investering och framtid

Direktionen beslutade för verksamhetsåret 2020 om investeringar för 3 960 tusen kronor. Direktionen beslutade också att överföra ej utnyttjade, 13 895 tusen kronor från 2019 till 2020. Flera fordonsinvesteringar är huvudsakliga investeringsposter för 2020 och samtliga planerade investeringar bedöms kunna genomföras.

Förbundet kommer i det korta tidsperspektivet lägga kraft på att skapa möjligheter till ett fortsatt nyttjande av övningsfältet Hasslum. I det strategiska och långsiktiga perspektivet fortsätter arbetet med att analysera och skapa förutsättningar för en fortsatt långsiktig utveckling av räddningstjänstförbundet som behöver takas mot samhällsutvecklingen. I detta perspektiv behöver också fortsatta utredningar av nya brandstationer med lokaliseringar, främst i Skövde och Mariestad, genomföras.

Från och med 2021 och framåt bedöms att det föreligger allvarliga begränsningar i att lösa uppgiften med dagens ambitionsnivå, om nuvarande finansiella principer, fördelningsnyckel samt planerade ekonomiska ramar för förbundet fortsatt ska gälla.

Räddningstjänsten Östra Skaraborg (tusen kronor)	Delår 200731	Budget 200731	Delår 190630	Prognos 201231	Budget 201231	Helår 191231
Nettoomsättning	65 123	66 102	68 250	111 396	113 317	115 168
Årets resultat efter finansiella poster	1 548	88	356	-1 441	150	447
Balansomslutning	106 750	120 382	103 482	118 853	120 444	120 294
Eget kapital	30 405	30 493	30 314	28 964	30 555	30 405
Nettoinvesteringar	9 792	8 927	2 065	17 855	13 895	4 688

8 Uppföljning inom personalområdet

8.1 Personalutveckling

8.1.1 Personalkostnadsutveckling

Personalkostnaderna inklusive arbetsgivaravgifter har minskat under året. Framför allt är det sektor barn och utbildning (-8 miljoner kronor) och sektor medborgare och samhällsutveckling (-8 miljoner kronor) och sektor socialtjänst (-3 miljoner kr) som står för minskningen.

Inom sektor barn och utbildning beror personalkostnadsminskningen främst på covid-19. Sektorn har inte behövt ta in vikarier i samma utsträckning då det varit högre sjuktal också för barn och elever. Personalkostnadsminskningen kan också förklaras av sektorns fortlöpande arbete för att få budget i balans samt anställningsrestriktionen som infördes under hösten 2019 som har minskat antalet årsarbetare [1]. Framförallt har antalet årsarbeten för grundskollärare minskat (-30 stycken), förskollärare (-40 stycken), lärare fritidshem (-25 stycken) och elevassistenter (-20 ST). Då det är svårrekryterat till yrken inom skolan och bland annat till förskollärare och lärare fritidshem har andra kompetenser ökat istället. Där ibland årsarbeten som Barnskötare (+6 stycken) och fritidsassistenter (+16 stycken). Sjuklönekostnaderna inom barn och utbildning har ökat med cirka 2 miljoner kr i jämförelse med samma period förra året.

Sektor medborgare och samhällsutveckling har främst minskat sina personalkostnader på grund av minskning av antalet årsarbeten utförda av serviceassistenter (-60 stycken). I övrigt är flera tjänster inom sektorn vakanshållna i dagsläget vilket också bidrar till minskade personalkostnader. Sjuklönekostnaderna ligger på en lägre nivå än förra året.

Inom sektor socialtjänst beror minskningen av personalkostnader främst på grund av neddragning av verksamhet och uppsägningar på grund av arbetsbrist inom integrationsverksamheten (-16 stycken årsarbeten). Även administrationen/chefer har minskat inom sektorn i och med en omorganisation. Sjuklönekostnaderna är något högre än föregående år främst för grupperna behandlingsassistenter och skötare.

Sektor vård och omsorg har ökat sina personalkostnader (+7 miljoner kr). Det finns flera anledningar till de höjda personalkostnaderna. Exempelvis har sektorn utökat sin verksamhet med nya gruppboenden och Äldrecentrum Ekedal. En annan anledning är att sektorn har tagit bort delade turer på flera äldreboenden och höjt sysselsättningsgraden för en del medarbetare. Sjuklönekostnaderna har ökat med cirka 3 miljoner kronor, främst på grund av covid-19. Den största ökningen av personalkostnaderna är en utökad personalbudget i och med löneöversyn (cirka 20 miljoner kronor). Antalet årsarbeten har i sig minskat. Framförallt finns en minskning av sjuksköterskor (-10 stycken). Anledningen till detta är att gruppen har haft en stor personalomsättning och har under våren haft flera vakanser. Där pågår också en omorganisation. Stödassistenter (-17 stycken) och personliga assistenter (-15 stycken) har också minskat. Vad gäller stödassistenter beror minskningen främst på uppsägning av årsarbetstidsavtal. Vad gäller personliga assistenter beror minskningen på att Försäkringskassans bedömning av assistansersättning blivit hårdare.

Sektor service har ökat sina personalkostnader (+4 miljoner kronor). En del av personalkostnadsökningen beror på utökning av antalet årsarbetare som fastighetsskötare (+9 stycken). Det beror på nytillkomna uppdrag på grund av nybyggnation samt drift och underhåll. Den största ökningen av personalkostnaderna är en utökad personalbudget i och med löneöversyn (cirka 5 miljoner kronor).

Både kostnaden för medarbetare som arbetar med timlön (-8 miljoner kronor) och övertiden/fyllnadstiden (-3 miljoner kronor) har minskat på alla sektorer. Framförallt beror minskningen på covid-19 men också ett långsiktigt arbete inom vård och omsorg att istället för att ta in visstidsanställda med timlön så månadsanställs medarbetare. Anställningsrestriktion som infördes under hösten påverkar också minskningen då verksamheterna arbetar smartare. covid-19 har också minskat behovet av visstidsanställda med timlön och övertid inom barn och utbildning då barnen varit färre. Ännu en anledning av minskningen är antal serviceassistenter med timlön i verksamheten.

Totalt sett har antalet årsarbeten minskat med 55 sedan föregående år. Detta går emot demografiutvecklingen där nya förskolor och nya äldreboenden har byggts och medarbetare har anställts. Resultatet tyder på arbete med effektivisering och restriktivitet i verksamheterna. covid-19 och anställningsrestriktiviteten har

också påverkat utvecklingen av personalkostnader.

[1] Antal arbetade timmar under året dividerat med schablonen 1 700 timmar.

8.1.2 Personalutveckling

Totalt sett har de tillsvidareanställda i kommunen ökat med cirka 55 stycken. Av de tillsvidareanställda i kommunen är andelen män 23,5 procent vilket är en ökning på 0,5 procentenheter sedan årsskiftet. Anledningen till ökningen av tillsvidareanställda är behov på grund av demografiutvecklingen. Framförallt har antalet undersköterskor ökat i och med öppning nya äldreboenden.

Antalet visstidsanställda har under första halvåret legat lägre än föregående år samma period (cirka 90 medarbetare). Anledningen till minskningen av visstidsanställda är restriktivitet i att ta in vikarier samt covid-19. covid-19 har minskat behovet av vikarier främst inom skolan som har haft stort bortfall även på elever. Antalet visstidsanställda med timlön har minskat med hela 109 årsarbeten. De flesta sektorer har minskat men den största minskningen finns inom sektor vård och omsorg som ökat sina tillsvidareanställda och istället minskat både visstid med månadslön och timlön.

Andelen heltider har ökat med 2 procentenheter till 79 procent sedan föregående år samma period. Det är sektor vård och omsorg som står för ökningen där arbete med att ställa om från deltidsorganisation till heltidsorganisation ger effekt. Störst ökning av andelen heltider har bostad med särskild service (+ 10,9 procentenheter) och särskilt boende (+ 12,5 procentenheter).

Antalet medarbetare per enhetschef har under första halvåret ökat med en medarbetare per chef i jämförelse med föregående år till 26 medarbetare/chef. Samtidigt anställer kommunen medarbetare på andra funktioner som avlastar enhetscheferna. I sektor barn och utbildning har biträdande rektorer anställts och hos sektor service finns gruppchefer och arbetsledare sedan tidigare. Ökningen av antalet medarbetare per chef syns främst inom socialtjänst och vård och omsorg. Inom socialtjänsten har ungdomsboendena för ensamkommande ungdomar dragit ned betydligt de senaste åren, vilket resulterat i att sektorn dragit ner en chefstjänst. Inom vård och omsorg beror ökningen på vakanser.

Vid halvårsskiftet var 51 procent av kommunens högsta ledning (sektorschefer och avdelningschefer) kvinnor. Det är en ökning med tre procentenheter sedan förra mätningen i nov 2019. I allra högsta ledning (Kommundirektörens ledningsgrupp) är andelen kvinnor 60 procent

Medelåldern hos kommunens tillsvidareanställda är 43 år, samma som vid årsskiftet. Sektor styrning och verksamhetsstöd har lägst medelålder med 43 år. Sektor medborgare och samhällsutveckling har högst medelålder med 48 år. Männerna och kvinnorna har ungefär samma medelålder

Under det senaste ett och ett halvt åren har antalet serviceassistenter minskat successivt. Det beror på att Arbetsförmedlingens finansiering ändrades när arbetsmarknadsåtgärden Extra tjänster togs bort. Vid årsskiftet 2018/2019 fanns 106 serviceassistenter i kommunen, och vid årets slut 2019 var 25 serviceassistenter anställda. Vid halvårsskiftet (juni 2020) är 62 serviceassistenter anställda varav 4 på AB avtal (ordinarie avtal) och resten på BEA-avtal (arbetsmarknadspolitisk insats).

8.1.3 Löneutveckling

Inför löneöversyn 2020 gjordes en kommunövergripande löneanalys av kommunens alla befattningsgrupper. Resultatet användes för att avsätta en del av lönebudgeten till att prioritera grupper som är svårrekryterade och/eller ligger lågt i lön jämfört med andra kommuner samt rätta till osakliga löneskillnader i lika och likvärdigt arbete. Prioriterad grupp i år blev undersköterskor där vi ser en svårighet att kompetensförsörja framöver samt att gruppen ligger lägre i lön än bedömda likvärdiga mansdominerade grupper.

Eftersom avtalsförhandlingarna för Vision, Ledarna, SSR och Kommunal har blivit framflyttade på grund av covid-19, har löneöversyn inte genomförts för dessa grupper. Övriga grupper har fått ny lön utbetald enligt plan under maj. På grund av detta har det totala utfallet inte kunnat beräknats och någon ny analys på utfallet är inte gjord. Under hösten påbörjas löneanalys inför 2021 års löneöversyn för de grupper som fått ny lön.

Under hösten 2019 genomförde kommunen en utbildning i den nya lönepolicyn. Utbildningen vände sig till grupper och enheter som ingår i den pilot som genomförs i löneöversynen 2020. Piloten är en del i utvärderingen inför kommunfullmäktiges beslut kring den nya lönepolicyn. En utvärdering av piloten gjordes under sommaren för de grupper som genomfört löneöversyn. Både chefer och medarbetare fick svara på en enkät runt hur de uppfattade det nya arbetssätten. Ett arbete är påbörjat för att se över vad som kan förbättrats i processen.

8.1.4 Personalmått för personalutveckling

	20200630	20190630	20180630
Antal tillsvidareanställda	4564	4510	4400
Kvinnor	3508	3482	3387
Män	1056	1028	1013
Antal visstidsanställda	551	662	640
Kvinnor	373	470	450
Män	178	192	190
Totalt antal månadsavlönade	5082	5128	5003
Andel tillsvidareanställda	89%	88%	88%
Andel tillsvidareanställda kvinnor	91%	88%	88%
Andel tillsvidareanställda män	86%	84%	84%
Andel tillsvidareanställda med heltidstjänst	79%	77%	76%
Kvinnor	76%	74%	72%
Män	89%	88%	88%
	20200101-20200630	20190101-20190630	20180101-20180630
Årsarbeten	4519	4774	4686
Kvinnor	3307	3493	3422
Män	1212	1281	1264
Timavlönade i årsarbeten	261	370	374
Kvinnor	182	257	263
Män	80	113	111
Fyllnads- och overtidstimmar i årsarbeten	33	41	47
Kvinnor	23	28	33
Män	10	13	14

	20200630	20190630	20180630
Definition: Antalet är redovisat exkl. medarbetare i arbetsmarknadspolitiska insatser enl. SKR standard. Ett årsarbete motsvarar 1700 timmar som är en schablon från SKR. Årsarbeten visar totalt utförd tid inkl. alla anställda.			

8.2 Kompetensförsörjning

8.2.1 Strategisk kompetensförsörjning

Kommunen står fortsatt inför kompetensförsörjningsutmaningar kopplat till demografiförändringar och brist på arbetskraft. Om Skövde följer samma utveckling som storstadsregionerna och andra delar av landet kommer bristen på arbetskraft sannolikt att öka framöver. Fokus i Skövde kommun ligger på att behålla medarbetare genom att arbeta med förmåner, omställning, kompetensutveckling och kompetensmix. En ny medarbetaridé är också framtagen och ska implementeras under hösten 2021. Medarbetaridén ska hjälpa oss att attrahera nya medarbetare och få gamla att stanna kvar genom att göra vår värdegrund tydligare, vilka vi är och vad vi står för.

Under våren har fokus legat på stöd och utveckling i ledarskap för kommunens chefer. En del i detta är sektorspecifika ledarutvecklingsprogram där sektor service har påbörjat ett arbete under våren. Sektor barn och utbildning har sedan tidigare utfört ett större arbete inom området och övriga sektorer kommer att inleda löpande utvecklingsarbete framöver.

Kommunens pensionspolicy innefattar strategiska verktyg för att skapa en gynnsam generationsväxling genom att stimulera medarbetare att arbeta kvar till minst 65 år samt skapa incitament för särskilt svårrekryterade yrkesgrupper samt nyckelkompetens att behålla sin anställning även efter uppnådd pensionsålder. Förutom möjlighet att växla övertid och sparade semesterdagar till pension, och därmed skapa en möjlighet till fler timmar på jobbet där det behövs och där de anställda vill, möjliggör policyn erbjudanden om minskad sysselsättningsgrad med bibehållen tjänstepension samt inkomstförstärkning om medarbetare, som tillhör en särskilt svårbemannad yrkesgrupp, väljer att stanna kvar i tjänst efter 65 år. Kommunens kompetensförsörjningsanalys fungerar som en guide till vilka grupper de senare förmånerna riktar sig till.

Arbetet med mätning av och arbete med HME (Hållbart medarbetarengagemang) genomförs under hösten. Ett högt medarbetarengagemang, i kombination med en positiv förändringskultur och användandet av modern teknik/arbetsätt skapar en positiv bild av en attraktiv arbetsgivare i framkant.

Med anledning av covid-19 har kommunen under våren gått miste om flera tillfällen att erbjuda praktisk arbetslivsorientering (PRAO) och därmed möjligheten att marknadsföra våra olika verksamheter för framtidens arbetskraft. Att i ett tidigt skede medvetandegöra för de unga vad vi kan erbjuda kan leda till att de i framtiden väljer kommunen som arbetsgivare. Det finns därför behov av ett utvecklingsarbete kopplat till att fånga upp unga kommande medarbetare och rikta marknadsföringsaktiviteter för att säkra kompetensförsörjningen inom våra yrkesgrupper.

Kartläggning av kompetensförsörjningsprocessen har gjorts under perioden vilket resulterat i ett tydligt, systematiskt tillvägagångssätt för att analysera och planera för verksamheternas kompetensförsörjning. Det handlar om att ge cheferna verktyg för att arbeta med kompetensförsörjning som en strategisk, långsiktig fråga. Processen kommer att implementeras under hösten 2020.

8.2.2 Analys runt personalomsättning och pensionsavgångar

Efter att den externa personalomsättningen minskade med cirka 1,7 procentenheter förra året har personalomsättningen ökat under våren 2020. Under första halvåret 2020 ligger den externa personalomsättningen på 5,3 procent vilket är 0,2 procentenheter högre än föregående år samma period. Männens minskar sin externa personalomsättning med 1,7 procentenheter till 5,4 procent medan kvinnorna ökar sin externa personalomsättning med 0,8 procentenheter till 5,3 procent. Detta innebär en total ökning av den externa

personalomsättningen med 16 avgångar i jämförelse med samma period förra året.

Framförallt är det sektor socialtjänst (+ 2,7 procentenheter) sektor vård och omsorg (+ 2,3 procentenheter) som ökar sin personalomsättning medan nästan alla övriga sektorer minskar. Ökningen av den externa personalomsättningen inom sektor vård och omsorg beror främst på att fler undersköterskor (8,4 procent + 2,8 procentenheter) och stödassistenter (7,5 procent + 3,3 procentenheter) har slutat. En del av dessa går att härleda till uppsägningen av årsarbetstidsavtalet vid årsskiftet. En annan ökning är antalet sjuksköterskor (13,2 procent + 3,6 procentenheter) som slutat vilket kan härledas till en omorganisation som pågår. Totalt sett har den externa personalomsättningen på sektorn ökat med 41 medarbetare. Ökningen på socialtjänsten beror på att flera skötare (5,6 procent + 3,7 procentenheter) och behandlingsassistenter (13,6 procent + 7,3 procentenheter) slutat. På sektor socialtjänst som är en liten sektor är ökningen totalt 7 medarbetare vilket i sig inte är en hög siffra.

Sektor service har minskat med 3 procentenheter vilket är en av anledningarna till att männens externa personalomsättning minskat. Bland grupperna som minskat finns vaktmästare, elektriker, anläggningsarbetare och fastighetsskötare. I och med covid-19 och den lågkonjunktur som vi är inne i märks att grupperna som även finns på den privata marknaden stannar kvar i kommunen. Även lärare inom grundskola (f-6), lärare på gymnasium, lärare praktiska ämnen och lärare fritidshem har minskat sin personalomsättning.

Andra befattningsgrupper med hög extern personalomsättningen; Hantverkare (20,7 procent), vårdbiträden (10,3 procent), speciallärare/specialpedagog (7,6 procent) och handläggare (6,8 procent).

De kommande fem åren fyller cirka 450 av Skövde kommuns medarbetare 65 år. Det är cirka 10 procent av kommunens alla tillsvidareanställda. Det senaste året har antalet pensioner ökat med 6 stycken sedan föregående år samma period. Ett hundratal av de blivande pensionärerna är medarbetare med undersköterskeutbildning/skötartutbildning och cirka 150 är lärare, förskollärare eller lärare i fritidshem. Andra grupper med stora pensionsavgångar är chefer (37), handläggare/administratörer (25), vårdbiträden (13), socialsekreterare (13) och barnskötare (19).

Arbetslösheten i Sverige ökade under maj månad med 1,7 procentenheter och prognosen fram till 2021 ligger på en ökad arbetslöshet med 4 procentenheter till cirka 11,4 procent innan den vänder nedåt igen. Även om Skövde kommun påverkas av demografin och brist på arbetskraft ser kommunen ett fortsatt gott söktryck på de flesta utannonserade tjänster. Lågkonjunkturen kan på sikt minska personalomsättningen och det kan leda till fler sökande till kommunens tjänster framöver. Lågkonjunkturen kan också påverka att fler väljer att utbilda sig till bristyrken som finns på kommunen. Under första halvåret 2020 hade kommunen ute hälften så mycket tjänster som föregående år,

Jämfört med riket i övrigt (2019) ligger Skövdes externa personalomsättning under genomsnittet (11 procent) på 10 procent. I jämförelse med 2020 års halvårs jämförelse med Skaraborg, ligger Skövde 0,9 procentenheter högre än genomsnittet.

Den interna rörligheten har minskat med 1 procentenhet. Detta beror troligen på ett annat sätt att registrera i våra system. Den interna rörligheten visar i dagsläget endast medarbetare har bytt befattning och/eller sektor inom kommunen. Tidigare har även en del av de som byter till samma yrke på samma sektor varit med i den interna rörligheten. På grund av detta görs ingen djupare analys men arbete pågår för att säkra statistiken.

Sedan 1 februari 2020 skickas en digital enkät ut till medarbetare som avslutar sin tjänst i Skövde kommun i syfte att lära mer om varför medarbetare väljer att avsluta sin anställning och genom detta säkerställa rätt åtgärder för att behålla medarbetare. 114 svar har inkommit under perioden. Cirka 15 procent av de svarande avslutar sin tjänst med anledning av pension. I övrigt framkommer att de vanligaste orsakerna till att medarbetare har avslutat sin anställning under perioden är att karriärmöjligheterna anses vara bättre på den nya arbetsplatsen, att nuvarande arbetsuppgifter inte har upplevts som tillfredsställande eller att man avslutar sin anställning i Skövde kommun p.g.a. flytt till annan ort. En övervägande andel, cirka 60 procent, av de svarande kan dock tänka sig att arbeta i Skövde kommun igen och cirka 75 procent instämmer eller instämmer delvis i påståendet att de kan rekommendera Skövde kommun som arbetsplats till vänner och bekanta.

8.2.3 Tabeller personalomsättning och pensionsavgångar

Personalomsättning

	20200101-20200630	20190101-20190630	20180101-20180630
Extern personalomsättning	5,3%	5,1%	5,5%
Kvinnor	5,3%	4,5%	4,8%
Män	5,4%	7,1%	8%
Intern rörlighet	0,3%	1,3%	1%
Kvinnor	0,2%	1,5%	1%
Män	0,2%	0,7%	0,9%
Total personalomsättning	6,3%	6,4%	6,5%
Kvinnor	6,3%	6%	5,8%
Män	6,4%	7,8%	8,8%
Definition; Tabellen visar personalomsättning uppdelad på extern personalomsättning (pensioner och medarbetare som slutat och gått till annan arbetsgivare) samt intern rörlighet (medarbetare har bytt befattnings och/eller sektor inom kommunen)			

Pensionsavgångar

	2020	2021	2022	2023	2024
Pensionsavgångar	59	69	83	102	127
Kvinnor	46	48	65	75	94
Män	13	21	18	27	33
Definition: Tabellen visar antalet tillsvidareanställda medarbetare i verksamheten som under respektive år uppnår 65 års ålder. I kolumnen 2020 visas även medarbetare som redan har fyllt 65 år men inte gått i pension. Uppgifter från juni 2020.					

8.3 Systematiskt arbetsmiljöarbete

8.3.1 Systematiskt arbetsmiljöarbete

En stor del av arbetet under årets första sex månader har påverkats av covid-19. För många har det inneburit ett förändrat arbetssätt med förändringar i arbetsmiljön som följd. Inom delar av våra verksamheter har det exempelvis handlat om distansarbete i större omfattning. Även förändrade arbetsmetoder i mötet med brukare inom äldreomsorg och funktionsnedsättning och undervisning på distans för elever inom exempelvis gymnasieskolan har förekommit. Andra rutiner har också använts för möten på distans och informations-spridning vilket sammantaget ställt ökade krav på den digitala arbetsmiljön. Situationen har haft en stor påverkan på den psykosociala arbetsmiljön och chefer har fått jobba mycket med oro bland medarbetare och stöd till arbetsgrupperna. Oron har handlat dels om risken för att smittas av covid-19 i sitt arbete men också ökad psykisk belastning på grund av förändrat arbetssätt och distansarbete där exempelvis den dagliga kontakten med chef och kollegor varit begränsad.

Kommunikation och struktur för informationsspridning har varit en viktig åtgärd i syfte att förebygga och

minska oro och ryktesspridning i verksamheten. I ett tidigt skede publicerade en särskild informationssida på intranätet som stöd till chefer med information om myndigheternas riktlinjer och våra interna rutiner och arbets sätt. På intranätet och webben har det under perioden också funnits information riktad till medarbetare. Löpande informationsutskick via kommunens ledningsgrupp har också varit ett viktigt led då ny information och nya beslut nått ut till samtlig personal snabbt.

Mycket arbete har gjorts gällande riskbedömningar på alla nivåer och arbete har skett i nära samarbete med skyddsorganisationen. Skyddsombudens delaktighet har varit viktig genom hela arbetet både på lokal och kommuncentral nivå. Löpande informations- och dialogmöten har genomförts med kommunens huvudskyddsombud och sektor vård och omsorg tillsammans med sektor socialtjänst har haft stående möten för information och dialog om situationen i verksamheten och planen för åtgärder. Den samlade uppfattningen är att detta samarbete har fungerat mycket väl. Olika verksamheter har under pandemin mött olika former av grad av risker. Gemensamt för alla är ett aktivt arbete för att hitta åtgärder för att minska smittspridningen i verksamheterna.

I och med pandemin har det systematiska arbetsmiljöarbetet prövats på ett annat sätt än tidigare. Till stöd både i det löpande arbetsmiljöarbetet och i samband med förändringar i verksamheten finns sedan tidigare SAM i Stratsys med bland annat arbetsmiljöårshjulet och systemstöd för dokumentation av riskbedömningar och handlingsplaner.

Företagshälsovården är ett viktigt stöd i arbetet med förebyggande hälsa och arbetsmiljö. Under våren 2020 har kommunen nyttjat tjänster hos företagshälsovården till en kostnad av cirka en miljon kronor. Vi ser en ökad användning av företagshälsovårdstjänster i förhållande till föregående år. Detta kan bero på att samarbetet med företagshälsovården har etablerats samt att besök hos beteendevetare och företagssköterska har ökat under året.

Antalet anmälda arbetsskador och tillbud har ökat något i förhållande till samma period föregående år. Antalet anmälningar varierar stort mellan olika verksamheter vilket är naturligt mot bakgrund av verksamheternas olika karaktär. Rapporterade arbetsskador avser framför allt *skadad av person (fysiskt, även oavsiktligt)* och bland de rapporterade tillbuden är de flesta registrerade som *annat tillbud, tillbud kring psykisk överbelastning* eller *tillbud att bli skadad av person*. 21 tillbud är registrerade som *risk för smitta*. En internkontroll har genomförts i syfte att säkerställa att Skövde kommun följer regelverk och gällande lagstiftning avseende utredning av arbetsskador och tillbud.

Skyddskommitté har genomförts enligt plan två gånger under årets första sex månader på temat *Hälsa och företagshälsovård* och tema *Systematiskt arbetsmiljöarbete*.

8.3.2 Arbetsskador och tillbud

	2020	2019	2018
Arbetsskador	422	395	326
Tillbud	346	339	347
Definition: Tabellen visar antal arbetsskador och tillbud registrerade i LISA under aktuellt år. Tabellen visar exkl. elev- och brukarskador och tillbud.			

8.3.3 Analys runt sjukfrånvaro och frisknärvaro

De första månaderna 2020 var sjukfrånvaron lägre än föregående år samma period. Vi tror att om inte covid-19 hade kommit mars så hade sjukfrånvaron minskat under året. Den totala sjukfrånvaron för första halvåret 2020 hamnade nu istället på 8,4 procent alltså 1,4 procentenheter högre än föregående år samma period. Gruppen kvinnor har ökat med 1,5 procentenheter till 9,2 procent och gruppen män har ökat med 1,2 procentenheter till 5,9 procent. Ökningen syns i samtliga åldersgrupper men mest ökar kvinnor och män under 50 år.

Sjukfrånvaron har under våren ökat i samtliga sektorer förutom sektor styrning och verksamhetsstöd där sjukfrånvaron minskat med 1,2 procentenheter till 4,3 procent. Anledningen till minskningen inom sektor

styrning och verksamhetsstöd är delvis möjligheten som funnits på flera ställen att kunna arbeta hemma även med milda symptom. Mest ökar sjukfrånvaron inom sektor vård och omsorg (+ 2,5 procentenheter till 10,9 procent), barn och utbildning (+1,9 procentenheter till 7,9 procent) och samhällsbyggnad (+ 4,1 procentenheter till 7,3 procent). Det är framförallt inom äldreboende och boende för funktionsnedsättning den stora ökningen finns. Äldreboende ligger nu på 12,9 procent och boende för funktionsnedsättning 13,1 procent. Inom barn och utbildning är finns den största ökningen inom grundskolan som nu ligger på 7,9 procent. Förskolan har en mindre ökning än grundskolan och ligger nu på 11 procent.

Samhällsbyggnad som är en liten sektor har fördubblat sjukfrånvaron dag 2–14 men också ökat antalet långtidssjukskrivna. Flest kvinnor är sjukskrivna. En stor anledning till detta är covid-19 men även den psykosociala arbetsmiljön undersöks. Flera av de långtidssjukskrivna är nu åter i arbete.

Ökningen av sjukfrånvaron på kommunen beror till stor del på covid-19, men hur stor del är svårt att säga. En större analys får göras vid årsskiftet.

Jämfört med hela riket (2019) ligger Skövde kommuns sjukfrånvaro i linje med genomsnittet. I jämförelse med kommunerna i Skaraborg (första halvåret 2020) ligger Skövde 0,1 procentenhet över genomsnittet. Detta är en förbättring sedan årsskiftet när Skövde låg 0,9 procentenheter över genomsnittet.

Andelen långtidssjukfrånvaro (över 60 dagar) minskar för både män och kvinnor med totalt cirka 8 procentenheter och ligger nu på 32,2 procent. Jämfört med Sveriges andra kommuner (2019) ligger Skövde lägre än genomsnittet för långtidssjukfrånvaro. I jämförelse med Skaraborg (första halvåret 2020) ligger Skövde på genomsnittet vad gäller långtidssjukfrånvaro.

Åtgärder för att arbeta med rehabilitering och sjukfrånvaro har bland annat varit: uppdaterade rutiner och verktyg för chefer, stöd från företagshälsovård, förebyggande rehabilitering som exempelvis samtalsstöd eller besök hos sjukgymnast/kiropraktor, upprättande av prioriteringsordning för att minska arbetsbelastningen och täta avstämningar med chef.

Samtliga medarbetare har möjlighet att tidigt få stöd och insatser kopplade till sin fysiska eller psykiska hälsa. Denna förmån har vid Arbetsmiljöverkets inspektion på sektor vård och omsorg lovordats som en mycket bra arbetsgivarinsats i förebyggande syfte. De insatser och remisser som skrevs under året var fördelade enligt följande; 96 remisser till samtalsterapeut och 270 remisser kopplade till kiropraktor/naprapat eller fysioterapeut. Därutöver har 24 remisser skickats till företagshälsovården. Antalet remisser har minskat något i förhållande till tidigare år, vilket kan bero på pågående pandemi.

Projektet Minska sjukfrånvaron har prioriterat att arbeta med två grundorsaker till sjukfrånvaro. Dessa är kultur och kompetens. Under våren har en pilot genomförts på tre avdelningar i kommunen, med fokus på tidiga insatser kopplade till korttidsfrånvaro. En utvärdering är gjord som visar på ett positivt resultat där det finns en uppfattning om att en likriktad och tydlig process kan få positiva effekter på sjukfrånvaron inom samtliga verksamheter. Nästa steg i arbetet är ambitionen att implementera ett gemensamt arbetssätt kring sjukfrånvaro i hela kommunen.

Parallellt med detta har projektgruppen arbetat med att förtydliga rehabiliteringsprocessen för att strukturera upp arbetet för både chefer och medarbetare. Det ska inte finnas någon tveksamhet varken hos chefer eller hos medarbetare om vad som gäller från första sjukdagen till dess att man är åter i arbete.

8.3.4 Tabell sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro

	20200101-20200630	20190101-20190630	20180101-20180630
Total sjukfrånvaro	8,4%	7%	7,1%
Kvinnor	9,2%	7,7%	8%
< 29 år	7,7%	6,3%	6,5%
30 -49 år	8,7%	7%	7,4%
>50 år	10,5%	9,2%	9,2%

	20200101-20200630	20190101-20190630	20180101-20180630
Män	5,9%	4,7%	4,4%
<29 år	6,5%	4,7%	4,6%
30 -49 år	5,7%	4,3%	4,4%
>50 år	5,7%	5,1%	4,4%
Definition: Tabellen visar den totala sjukfrånvaron i timmar dividerat i den avtalade ordinarie arbetstiden omräknat i %. Urvalsgrupp är samtliga anställda (månads- och timanställda).			

Andel långtidssjukfrånvaro över 60 dagar

	20200101-20200630	20190101-20190630	20180101-20180630
Total sjukfrånvaro	8,4%	7%	7,1%
Kvinnor	9,2%	7,7%	8%
< 29 år	7,7%	6,3%	6,5%
30 -49 år	8,7%	7%	7,4%
>50 år	10,5%	9,2%	9,2%
Män	5,9%	4,7%	4,4%
<29 år	6,5%	4,7%	4,6%
30 -49 år	5,7%	4,3%	4,4%
>50 år	5,7%	5,1%	4,4%
Definition: Tabellen visar den totala sjukfrånvaron i timmar dividerat i den avtalade ordinarie arbetstiden omräknat i %. Urvalsgrupp är samtliga anställda (månads- och timanställda).			

9 Uppföljning inom miljöområdet

Event och aktiviteter

Utåtriktade klimat- och miljöevenemang såsom Earth Hour ställdes in under våren 2020 på grund av covid-19 och det har även påverkat höstens program. För att nå ut med miljö- och energiinformation till allmänheten har nya arbetsformer utvecklats såsom Skövde kommuns hållbarhetspodd. Planering och lansering av podden har genomförts under sensommaren.

Tanken med podden är i vardagliga samtal lyfta hållbarhetsfrågor för den breda massan och göra det på ett enkelt sätt. Det diskuteras ny teknik, miljö, klimat, mat, samhällsplanering och beteende på ett lättamt och öppensinnat sätt.

Klimatlöften och energi-och klimatplanering

Skövde kommun har fått erbjudande att anta klimatlöften tillsammans med Västra Götalands 48 övriga kommuner. Klimat 2030* lanserade under 2020 innehållet i Kommunernas klimatlöften. Dessa består av 20 konkreta åtgärder där kommunen har rådighet, som är beprövade och som ger stor utsläppsminskning. Kommunerna bjuds in att anta ett antal klimatlöften som ska genomföras under 2021. Dessa 20 klimatlöften täcker inte in alla viktiga klimatfrågor i en kommun, utan är ett urval baserat på bland annat vad som är möjligt att genomföra och följa upp under ett år.

I den enkät som Klimat 2030 gjorde hösten 2019 framkom att särskilt kommunerna önskar stöd för genomförande av klimatinsatser. I arbetet med Energi- och klimatplanen mm kommer även klimatlöftena beaktas och förslag till hur det tas vidare föreslås under hösten 2020.

*Klimat2030- Västra Götaland ställer om är en kraftsamling för västsvenska aktörer som agerar för en attraktiv och hållbar framtid

Avfallsplan och fastighetsnära insamling

Arbetet med att ta fram en ny avfallsplan för Avfallshantering i Östra Skaraborgs nio medlemskommuner har tagit en ny riktning. Kommundirektörerna i AÖS har fått i uppdrag att tillsammans med förbundsdirektören i AÖS att se över kommunalförbundets uppdrag och rollfördelningen mellan AÖS och medlemskommunerna.

Målbilden är med en ny avfallsplan bör vara att förebygga och minska avfall, göra det lätt att göra rätt för brukaren och inte minst få till ett giftfritt kretslopp där avfallet blir till nyttigheter i cirkulära system. Nya EU-direktiv och förändringar i producentansvar för material samt nya nationella förordningar och lagstiftning ställer krav som kommunerna behöver möta upp i en ny avfallsplanen.

Frågan om bostadsnära förpackningsinsamling har skjutits fram på nationell nivå och är således inte aktuellt för Skövde under 2021 som tidigare aviserats.

Energieffektivisering

Kommunens energistrateg leder ett projekt som handlar om att minska kommunorganisationens energiförbrukning. I våra kommunala byggnader finns en stor energieffektiviseringspotential. Man beräknar att energianvändningen kan minska med 15–20 procent per år i kommunala byggnader. Projektet är ett av projekten som drivs inom Handlingsplan 22 och består av ett team med representanter från flera verksamheter.

Genom ett nytt arbetssätt och helhetsmetod kan lönsamheten öka, driftskostnaderna minska och miljöpåverkan minska väsentligt. I projektet arbetar man utifrån en metod som innebär att man tittar på en helhetslösning med åtgärds paket för respektive fastighet.

Totalt förvaltar kommunen cirka 500 000 kvadratmeter, allt från badhus och idrottshallar till skolor och äldreboenden. Varje fastighet kommer att utredas för att se vilken energiprestanda som finns, därefter tas en åtgärdsplan fram per fastighet.

Arbetet med energieffektivisering måste ses i ett längre perspektiv, det kommunen sår nu kan sköras om ett antal år. En lärdom som projektmedlemmarna gjort är vikten av att se till helheten istället för att lösa enskilda problem som dyker upp. Energiprestandan för en byggnad måste vara med både i byggprocessen och

i driften av fastigheten, liksom vid renovering eller ombyggnation.

Ytterligare en lärdom är vikten av att samverka över sektorsgränserna, det är avgörande för att lyckas.

Flera skolfastigheter gått igenom och åtgärdsplaner tagits fram. Den energibesparing som beräknats är betydande. Ett exempel på lönsam åtgärd är att införa behovsstyrning på ventilationen i klassrummen som saknas i de flesta skolor idag.

Agenda 2030

Skövde kommun har under 2020 påbörjat en samordning av sitt hållbarhetsarbete för att koppla samman arbetet med social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet och med Agenda 2030 som paraply. Arbetet under 2020 har innefattat en kartläggning av hur kommunens mål och uppföljningsindikatorer kan kopplas till Agenda 2030 samt hur medvetenheten om målen i agendan ser ut i organisationen. Inventeringen ska också granska i vilken utsträckning kommunen lever upp till målen och delmålen i Agenda 2030 idag. Utifrån inventeringens resultat kommer en riktning pekats ut för kommunens hållbarhetsarbete under 2021.

Skövde kommun fortsatt aktiv med hållbar finansiering

Hösten 2016 beslutade kommunstyrelsen att börja finansiera kommunens hållbara investeringar med Gröna lån. Att skapa en fungerande finansieringsmarknad för hållbara investeringar är en del av Parisavtalet. Finansiella flöden måste vara i fas med investeringar som reducerar växthusgasutsläpp. Dessutom måste flödena stödja omställningen till ett samhälle som kan hantera ett föränderligt klimat.

Skövdes kommunkoncern har totaltfinansierat 16 olika projekt med Gröna lån till ett sammanlagt värde av 2,3 miljarder. På det viset har kommunen öppnat sina investeringar för investerare som vill investera hållbart. Grön finansiering är dessutom lite billigare än konventionella lån, vilket ger en besparing för tillfället på 460 tusen kronor per år. Under hösten 2020 planeras ansökningar för grön finansiering för bland annat Mellomkvarns förskola och äldrecenter Ekedal.

Sedan en period ingår Skövde kommun i en referensgrupp hos Kommuninvest för att utveckla en ny finansieringsprodukt riktad för att finansieringen av investeringar som främjar social hållbarhet. En finansieringsupplägget liknar gröna lån, och ger en rad fördelar till kommunen jämfört med vanlig finansiering. Under hösten planeras de första ansökningar för sociala lån att skickas in till Kommuninvest.

*mat 2030 – Västra Götaland ställer om är en kraftsamling för västsvenska aktörer som agerar för en attraktiv och hållbar framtid.

Anpassning till ett förändrat klimat

Under våren gjordes en genomgripande analys av befintlig skyfallskarteringen som visade på ett behov av att revidera karteringar samt att även kartera fler återkomsttider. Frågan bereddes i Dagvattengruppen varvid beslut fattades att klimatanpassningsstrategen skulle genomföra upphandling av ny kartering. En ny kartering förväntas levereras i början på oktober 2020.

Skövde kommun behöver förbereda sig bättre mot dagens och framtidens översvämningar för att säkra grundläggande samhällsfunktioner och samhällsvärden om med avseende på detta har det presenterats ett förslag på hur vi ska arbeta med detta.

RISE har inkommit med en förfrågan om deltagande i forskningsprojektet om *Hållbar dagvattenhantering på kvartersmark*. Frågan har diskuterats internt på sektorsamhällsbyggnad och förberedelser för att ingå som projektpartner har påbörjats. Projektet löper under 2021–2022 och finansieras via Vinnova. Ett flertal aktiviteter har genomförs inom ramen för två olika forskningsprojekt, *Visual water* och *Hållbar ansvarsfördelning vid åtgärder för klimatanpassning*.

Genom de kommungemensamma resurserna på sektor samhällsbyggnad kan alla sektorer få hjälp med att ställa om sina verksamheter. Kommunorganisationens verksamheter kan få strategiskt stöd men även hjälp i mer detaljerade frågor. Ökad kunskap ger större medvetenhet om klimatproblematiken och samhället kan utvecklas med större robusthet.

Framtagande av klimatanpassningsplan och Riktlinjer för dagvatten framskrider enligt uppställda mål. För att få ett helhetsgrepp över vattenfrågor ingår numera klimatanpassningsstrategen i Tidans vattenförbund.

10 Ekonomiska rapporter

10.1 Driftredovisning i sammandrag per nämnd

(miljoner kronor)	Delår 2020	Delår 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Bokslut 2019
Skattefinansierad verksamhet					
Kommunstyrelsen	305,5	285,3	484,6	472,8	430,9
Barn och utbildningsnämnd	814,3	820,9	1 242,6	1 242,1	1231,9
Vård och omsorgsnämnd	622,5	616,2	1 000,1	960,7	918,7
Socialnämnd	140,2	137,4	209,1	212,3	204,0
Kultur och fritidsnämnd	117,5	103,4	170,7	177,5	157,1
Servicenämnd	-8	2,0	6,7	-1,5	2,3
Byggnadsnämnd	0,2	0,3	0,5	0,4	0,4
Arvodesnämnd	0	0	0	0	0
Kommunfullmäktige	3,4	2,9	4,3	4,3	4,3
Revision	0,5	0,6	1,7	1,7	1,6
Överförmyndare	5,9	5,3	6,4	6,6	5,7
Valnämnd	0	1,0	0	0	1,2
Summa skattefinansierad verksamhet	2002,0	1 975,3	3 126,7	3 076,9	2958
Teknisk nämnd, affärsverk					
Vatten och avloppsverk	2,6	-2,0	0	0	-0,7
Affärsverksamhet bokfört i kommunen (fiber)	-0,5	-0,4	0	-1,3	-0,7
Summa affärsdrivande verk	2,1	-2,4	0	-1,3	-1,4
Nämndernas nettokostnader	2004,1	1 972,9	3 126,7	3 075,6	2956,6
Övrig verksamhet					
Pensioner	113,7	125,6	200,6	185,6	184
Arbetsgivaravgifter	374,4	379,3	583	560	562,7
Interndebiterade personalförsäkringar	-545,2	-546,1	-696	-720	-707,7
Kapitalkostnader	-207,5	-199,9	-269	-305,9	-309,2
Övrigt	17,9	14,0	-16,4	44,8	-3,3

(miljoner kronor)	Delår 2020	Delår 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Bokslut 2019
Verksamhetens netto-kostnader exkl. avskrivningar	1757,4	1 745,8	2 928,9	2 840,0	2683,1

10.2 Räkenskaper

Resultaträkning

(miljoner kronor)	Delår 2020	Delår 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Bokslut 2019
Verksamhetens intäkter	632,7	643,9			1 033,7
Jämförelsestörande poster	0,0	0,0			0,0
Verksamhetens kostnader	-2 390,1	-2 389,7	-2 928,9	-2 840,0	-3 716,9
Avskrivningar	-156,7	-152,1	-220	-228,3	-236,8
Verksamhetens netto-kostnader	-1 914,1	-1 897,9	-3 148,9	-3 068,3	-2 920,0
Skatteintäkter	1 848,4	1 736,8	2 788,4	2 778,6	2 621,0
Generella statsbidrag och utjämning	383,7	287,7	457,6	514,0 *	430,7
Verksamhetens resultat	318,0	126,6	97,1	224,3	131,7
Finansiella intäkter	31,9	33,5	24	33,6	39,5
Finansiella kostnader	-18,9	-15,0	-21,1	-25,2	-20,7
Jämförelsestörande poster	0,0	0,0			0,0
Resultat efter finansiella poster	331,0	145,1	100,1	232,7	150,5
Extraordinära poster	0,0	0,0			0,0
Periodens resultat/årets resultat	331,0	145,1	100,1	232,7	150,5

* Inkluderar generella statsbidrag om 102 miljoner kronor beslutade under 2020.

Balansräkning

(miljoner kronor)	Delår 2020	Delår 2019	Bokslut 2019
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Dataprogram	3,9	3,3	3,9
Summa immateriella anläggningstillgångar	3,9	3,3	3,9
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnad och tekniska anläggningar	4 934,8	4 571,9	4 658,4

(miljoner kronor)	Delår 2020	Delår 2019	Bokslut 2019
Maskiner och inventarier	174,4	159,9	167,1
Pågående arbeten	237,4	235,3	306,1
Summa materiella anläggningstillgångar	5 346,6	4 967,1	5 131,6
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier och andelar	1 109,5	1 091,1	1 091,1
Långfristiga fordringar	0,9	0,5	0,4
Summa finansiella anläggningstillgångar	1 110,4	1 091,6	1 091,5
Summa anläggningstillgångar	6 460,9	6 062,0	6 227
Omsättningstillgångar			
Förråd och lager	4,5	3,9	3,6
Fordringar	2 162,7	2 167,8	2 193,4
Kortfristiga placeringar	41,2	40,0	41,8
Kassa och bank (Limit 200 mnkr)	302,8	110,2	191,0
Summa omsättningstillgångar	2 511,2	2 321,9	2 429,8
SUMMA TILLGÅNGAR	8 972,1	8 383,9	8 656,8
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Eget kapital			
Årets resultat	331	145,1	150,5
Resultatutjämningsreserv	521	409,4	521
Övrigt eget kapital	2 698,5	2 659,6	2 548
Summa eget kapital	3 550,5	3 214,1	3 219,5
Avsättningar			
Avsättning för pensioner	243,7	236,4	230,8
Övriga avsättningar	230,6	250,8	243,7
Summa avsättningar	474,3	487,2	474,5
Skulder			
Långfristiga skulder	4 152,2	3 929	4 147,3
Kortfristiga skulder	795,1	753,6	815,5
Summa skulder	4 947,3	4 682,6	4 962,8
Summa eget kapital och skulder	8 972,1	8 383,9	8 656,8
Inom linjen			
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser	898,2	915,4	900,5
Övriga ansvarsförbindelser	123,0	151,5	126,5

Kassaflödesanalys

(miljoner kronor)	Delår 2020	Delår 2019	Bokslut 2019
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	331,0	145,1	150,5
Justering för av- och nedskrivningar	156,7	152,1	236,8
Justering för pensionsavsättningar	13,0	15,8	10,2
Justering för övriga avsättningar	-5,2	1,4	6,4
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-6,8	-6,8	-47,3
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	488,7	307,6	356,6
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-1,0	0,2	0,6
Ökning/minskning förråd och varulager	31,2	-314,3	-341,8
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-40,9	-109	-10,7
Medel från den löpande verksamheten	478	-115,5	4,7
Investeringsverksamheten			
Investering i immateriella anläggningstillgångar	-0,4	0,0	-0,7
Investering i materiella anläggningstillgångar	-371,5	-347,6	-601,1
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	2,1	3,3	3,4
Exploateringsnetto	17,4	13,0	9,5
Investering i finansiella anläggningstillgångar	-18,3	0	-0,1
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0	0	0,0
Medel från investeringsverksamheten	-370,7	-331,3	-589,0
Finansieringsverksamheten			
Ökning/minskning långfristiga skulder	4,9	380,0	598,3
Minskning av långfristiga fordringar	-0,4	0,2	0,2
Medel från finansieringsverksamheten	4,5	380,2	598,5
Årets kassaflöde	111,8	-66,6	14,2
Likvida medel vid årets början	191,0	176,8	176,8
Likvida medel vid periodens slut	302,8	110,2	191,0

10.3 Redovisningsprinciper

Redovisningsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Redovisningsprinciperna är i allt väsentligt oförändrade med

föregående år. Det enda undantaget är ansvarsförbindelsen för förtroendevalda där vi saknar uppgifter i delåret. Denna del av ansvarsförbindelsen uppgick till 2,9 miljoner kronor i årsbokslutet.

Följande avvägningar har gjorts i samband med delårsbokslutet.

Specialdestinerade eller riktade stadsbidrag samt villkorade bidrag

Kommunen har ansökt om ersättning för merkostnader som uppstått på grund av covid-19. Denna ansökan är på cirka 8 miljoner kronor och har intäktsförts i sin helhet. Kommunen motiverar detta utifrån att merkostnaden är tagen och staten har varit tydlig att kommunerna kommer ersättas i sin helhet för merkostnader som uppstått i verksamheten på grund av covid-19.

Generella statsbidrag och utjämning

Generella statsbidrag och utjämning redovisas i resultaträkningen tillsammans med bidrag och avgifter i utjämningsystemen i posten Generella statsbidrag och utjämning. Redovisning sker enligt kontantmetoden, vilket överensstämmer med RKR 2.

Då RKR 2 var gällande rekommendation vid bokslutstidpunkten har kommunen valt att följa denna. Detta medför att remissyttrandet från RKR som utkom i september, Yttrande om vissa redovisningsfrågor med anledning av särskilda omständigheter kopplade till covid-19 pandemin, inte har beaktats.

11 Skövde VA - en särredovisning

Resultaträkning (miljoner kr)	Utfall 2020 delår	Budget 2020 delår	Bokslut 2019 helår
Verksamhetens intäkter	60,1	64,0	91,5
Verksamhetens kostnader	-50,3	-50,8	-74,0
Avskrivningar	-11,2	-10,8	-15,4
Verksamhetens nettokostnader	-1,4	2,4	2,1
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-1,2	-1,1	-1,4
Resultat efter finansiella poster	-2,6	1,3	0,7
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0
Delårets/Årets resultat	-2,6	1,3	0,7

Balansräkning (miljoner kr)	Utfall 2020 delår	Bokslut 2019 helår
TILLGÅNGAR		
Materiella anläggningstillgångar		
Byggnader, mark och markanläggningar	493,6	440,6
Maskiner, Inventarier och bilar	14,5	13,2
Summa materiella anl.tillgångar	508,1	453,8
Omsättningstillgångar		
Kundfordringar	6,3	33,7
Övriga fordringar	0,0	0,0

Balansräkning (miljoner kr)	Utfall 2020 delår	Bokslut 2019 helår
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12,4	0,8
Summa kortfristiga fordringar	18,7	34,5
Summa omsättningstillgångar	18,7	34,5
SUMMA TILLGÅNGAR	526,8	488,3
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		
Eget kapital	0,0	-0,7
Delårets/ Årets resultat	-2,6	0,7
Summa eget kapital	-2,6	0,0
Avsättningar		
Avsättningar för pensioner	1,2	1,3
Långfristiga skulder		
Fonderade vinstmedel	3,5	3,5
Summa långfristiga skulder	3,5	3,5
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	12,9	25,9
Skuld koncernbank	406,6	361,6
Övriga skulder	2,8	5,4
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	102,4	90,6
Summa kortfristiga skulder	524,7	483,5
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTN OCH SKULDER	526,8	488,3